Utrecht University Library
Partner in Science
Universiteit Utrecht

Scholia Leontos scholastikou Buzantiou

https://hdl.handle.net/1874/322581

ΙΣ ΧΣ

Σχόλια Λεόντος σχολαστικοῦ Βυζαν-
τίου· ἀπὸ φωνῆς Θεοδώρου·
τοῦ θεοφιλεστάτου ἀββᾶ·
καὶ σοφωτάτου φιλοσόφου·
τήν τε θείαν· καὶ ἐξωτικὴν,
φιλοσοφήσαντος γραφήν:—

Ἅμα καὶ ὀνομάτων μέλλοντας ἡμᾶς τῶν χριστιανικῶν αἱ-
ρέσεων μνησθῆναι, πρέπον περὶ τῶν
τεσσάρων τούτων ὀνομάτων φερομένων ἐν ταῖς
τῶν πατέρων χρήσεσι διαλαβεῖν· ἔστι δὲ ταῦτα· οὐσία·
φύσις· ὑπόστασις· πρόσωπον· ἰστέον οὖν·
ὅτι οὐσία καὶ φύσις, ταὐτόν ἐστι παρ' αὐτοῖς·
καὶ πάλιν ὑπόστασις καὶ πρόσωπον, ταὐτόν·
οὐσία δέ ἐστιν, ἤτοι φύσις παρ' αὐτοῖς· ὅπερ
οἱ φιλόσοφοι, λέγουσι μὲν ἄλλως· εἶδος δέ, τὸ κατὰ
πολλῶν καὶ διαφερόντων τῷ ἀριθμῷ
λεγόμενον· ὑπόστασιν δὲ ἤτοι πρόσωπον
καλοῦσιν, ὅπερ οἱ φιλόσοφοι ἄτομον οὐσίαν
λέγουσιν· καλοῦσι δὲ πρόσωπον τεθεικαμὲν ἄτομον
οὐσίαν· οἱ γὰρ ἐκκλησιαστικοὶ τῶν ὀνομάτων,
σημειωκότων, οὔτε πρόσωπον καλοῦσιν,
οὔτε ὑπόστασιν· τούτων οὕτως προσδιορισ-
μένων ἢ ἡ μακαρία τριάς ἐστιν, ὅτι μία ἐστὶ
θεότης· ἐν τρισὶν ὑποστάσεσιν ὁμολογου-
μένη· ἔστι δὲ μία ὑπόστασις, ἡ τοῦ πατρὸς· καὶ μία
ἡ τοῦ υἱοῦ, καὶ μία ἡ τοῦ ἁγίου πνεύματος· λέγεται
δὲ ταυτεία, οὐ ταῖς μὲν ἀλλήλων διαφέρουσιν· ἀλλὰ
μὴ μόνον, κατὰ τὰ ἰδιώματα· κατὰ τὸ τὸν

μὲν, ἅμα πατρί· τὸν δὲ υἱόν, τὸ δὲ πνεῦμα· ἐπεὶ
μία οὐσία ἐστὶν ἡ τῶν τριῶν καὶ μία θεότης·
ἡ μία κυριότης· τοῦτο μόνον διαφέρουσιν·
ὅτι ὁ μὲν υἱὸς γεννᾶται ἐκ τῆς οὐσίας τοῦ πατρός·
τὸ δὲ πνεῦμα ἐκπορεύεται ἐξ αὐτοῦ· πῶς δὲ γεννᾶ-
ται ὁ υἱὸς ἐξ αὐτοῦ· ἢ πῶς ἐκπορεύεται τὸ πνεῦμα
τὸ ἅγιον, οὐδεὶς περιεργάζεσθαι· ἰστέον δὲ,
Ὅτι ψυχὴ ἐστὶ τοῦ ἀνθρώπου διμορφή· τὸν πατέρα
καὶ τὸν υἱόν· καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον· ἡ γὰρ γρα-
φὴ, οἰκείως ἀνθρώπους ταῦτα ὀνομάζει· ὡς ἂν καὶ
= πρόσεχε· περὶ αὐτῶν διδάξαι καὶ ἐρωτεῖν ἡ-
μεῖς δυνηθείημεν, ἀκοῦσαι· αὐτὰ τοίνυν ἡ ἁγία
τελεία, ἡ καὶ αὐθεντικὴ· ἐκ τοῦ μὴ ὄντος μὴ δυναμένου
ὄντος, ἐποίησε τὰ πάντα· τά τε ὁρατὰ
καὶ ἀόρατα· τὰ δὲ τῶν ἀοράτων πρότερον διά-
μονον τό, ἐν τοῖς ἐφεξῆς, μαθησόμεθα·
τοῦτο δὲ δηλοῦμεν· ὅτι ἐν ἓξ ἡμέραις ἐποίησεν
ὁ θεὸς τὸν ἄνθρωπον· ἐν τῇ ἀγορᾷ δὲ, ἐποίησε
τὸν ἀδάμ· καὶ ποιήσας αὐτόν, ἔθηκεν αὐτὸν ἐν
τῷ παραδείσῳ· τί δέ ἐστιν ὁ παράδεισος, ἐν
τοῖς ἐφεξῆς, γνωσόμεθα· λαβὼν
δὲ ὁ θεὸς ἐκ μιᾶς τῶν πλευρῶν τοῦ ἀδὰμ
σάρκα· ἐποίησε γυναῖκα· καὶ πρωτοπλάστους ἐκά-
λεσε· ἐνετείλατο δὲ αὐτοῖς, ἐν πολλοῖς ἄλλοις·
ὅτι εἰ μὲν φυλάξητε αὐτήν, σωθήσεσθε· εἰ δὲ
μὴ, κατασθήσεσθε· καὶ μὴ φυλάξαντες, ἐξε-
βλήθησαν ἐκ τοῦ παραδείσου· καὶ κατηρά-
σατο ὁ θεὸς τὸ ἀνθρώπινον γένος· ἐκλήθη
τὸ μὲν δὲ αὐτῶν, ἀδὰμ καὶ εὔα· καὶ ἐγέ-

μον· τοῦ αὐτοῦ τοῖς τρεῖς υἱοί· Κάϊν· σὴθ· καὶ ἀπ᾿ ἐκ-
τούτων γεννηθέντων, ἐπλεόνασε τὸ γένος
τῶν ἀνθρώπων· καὶ ἤρξαντο παρανομεῖν εἰς
τὸν κ(ύριο)ν· ὁ δὲ ὀργισθείς, ἐπέπεμψεν αὐτοῖς τὸν
κατακλυσμόν· ἐξ οὗ μόνος ἐσώθη· ὁ Νῶε καὶ ἡ
γυνὴ αὐτοῦ· καὶ οἱ τρεῖς υἱοὶ αὐτοῦ· καὶ αἱ γυ-
ναῖκες αὐτῶν· οἱ πάντες, ὀκτώ·
Τούτων οὖν σωθέντων, πάλιν ἐπλεόνασεν
ἡ ἀνθρωπίνη γενεά· καὶ ἤρξαντο πάλιν εἰδώ-
λοις προσκυνεῖν· καὶ τότε ἐπελέξατο ὁ
θ(εὸ)ς τὸν ἀβραάμ· ἀπὸ Χαλδαίων· τῆς
μεσοποταμίας χώρας· καὶ εἶπεν αὐτῷ·
ἔξελθε ἐκ τῆς συγγενείας σου καὶ ἐκ τῆς γῆς
σου· καὶ δεῦρο εἰς γῆν ἣν ἄν σοι δείξω· καὶ ἐξῆλ-
θε· καὶ ἔδειξεν αὐτῷ ὁ θ(εό)ς, τὴν γῆν τῆς Χανα-
ναάν· ἥτοι παλαιστίνης· ἐπηγγείλατο αὐτῷ, ταύ-
την εἰς κατάσχεσιν κληρονομίαν· ἐγέννησεν οὖν
ἐν τῇ γῇ ταύτῃ ὁ ἀβραάμ, τὸν ἰσαάκ· ὁ δὲ ἰσα-
άκ, τὸν ἰακώβ· ὁ δὲ ἰακώβ, ἐγέννησε δώδεκα
τέκνα· ὧν εἷς ἦν ὁ ἰούδας· οὗτοι ἦσαν οἱ
δώδεκα πατριάρχαι· πατριάρχαι δὲ ἐκλή-
θησαν, ἐπειδὴ αἱ δώδεκα φυλαὶ ἐξ αὐτῶν ὠ-
νομάσθησαν· ἐκαλοῦντο δὲ οὗτοι, ἰσραη-
λῖται· καὶ ἑβραῖοι καὶ ἰουδαῖοι· καὶ ἰσραη-
λῖται μὲν ἐκαλοῦντο· ὡς ἀπὸ τοῦ ἰακώβ·
τοῦτο γὰρ εἶπεν ὁ θ(εό)ς· ὅτι οὐ κληθήσῃ ἰακώβ·
ἀλλ᾿ ἰσραήλ· τοῦτ᾿ ἔστι νοῦς ὁρῶν θ(εὸ)ν· ἀ-
πὸ τοῦ ἰακὼβ οὖν τοῦ ὀνομασθέντος ἰσρα-
ήλ, ἔλαβον τὸ ἰσραηλῖται· ἑβραῖοι δὲ·

καὶ ἀπὸ τοῦ ἕβερ τοῦ προπάτορος ἀβραάμ, καὶ
ἀπ' αὐτοῦ τοῦ ἀβραάμ. ἰουδαῖοι δὲ ἐλέγοντο
οὐ κυρίως πάντες, ἀλλ' οἱ καταγόμενοι ἀπὸ τῆς
φυλῆς τοῦ ἰούδα. καταχρηστικῶς δὲ ἐλέγοντο
ἰουδαῖοι, διὰ τὸ ἐκ τῆς φυλῆς ταύτης γί-
νεσθαι τοὺς βασιλεῖς. ὅθεν τοῦ τοῦ ἐπι-
κρατήσαντος τὸ ὄνομα ἐπὶ πάντων. τού-
των τῶν δώδεκα καὶ ἑνὸς ἀδελφοῦ ἰωσήφ. τοῦτον
ἐζήλωσαν οἱ ἀδελφοί, ἕως οὗ ἐπώλησαν αὐτὸν
ἐμπόροις ἀπιοῦσιν εἰς αἴγυπτον. οὗτος ἐλθὼν
εἰς αἴγυπτον, ἔσχεν χάριν ἐνώπιον φαραὼ τοῦ
βασιλέως ἐκεῖσε. λιμοῦ δὲ γενομένου ἐν
παλαιστίνῃ, μετὰ τῶν υἱῶν αὐτοῦ καὶ παίδων
τῶν υἱῶν αὐτοῦ, ὄντων πάντων οε. ἦλθεν
ὁ ἰακὼβ εἰς αἴγυπτον, ἀκούσας εἶναι ἐκεῖσε τὸν
πολὺν σῖτον. καὶ γνωρισθέντος ἀπὸ τοῦ ἰωσήφ, ἔ-
μειναν ἐκεῖσε. τελευτήσαντος δὲ τοῦ ἰακὼβ καὶ
τοῦ ἰωσήφ, κατεπονοῦντο ὑπὸ τῶν αἰγυπτίων
οἱ ἰσραηλῖται. καὶ τότε ἐμνήσθη ὁ θεὸς τῆς ἐν-
τολῆς ἧς ἐνετείλατο τῷ ἀβραάμ. καὶ ἐξήγα-
γεν αὐτοὺς ἀπ' αἰγύπτου διὰ μωϋσέως τοῦ προ-
φήτου, ὄντας χ χιλιάδας, χωρὶς γυναικῶν
καὶ παίδων. ἔμειναν δὲ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἔτη τεσ-
σαράκοντα. τότε καὶ τὸν νόμον ἔδωκεν
αὐτοῖς ὁ θεὸς διὰ μωϋσέως. ἦσαν δὲ πάντα
ποιοῦντες ... κατὰ τὸν νόμον,
ὡς εἶπεν ... ἡ γραφή. καὶ μετὰ τεσσαρά-
κοντα ... ἔτη, εἰσῆλθον ἐκ τῆς ἐρή-
μου εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας, τοῦ μωϋσέως

ἀποθανόντος· ἐλθόντος δὲ τῆς ἑτέρας μετ' αὐτήν,
οὐδὲ οὕτως ἐπεστράφησαν· προφητῶν πολλῶν
ἀναφαινομένων· καὶ πολλὰ αὐτοῖς παραι-
νούντων, ἀλλ' ἔμειναν οἱ αὐτοί. καὶ τότε
Ὁ υἱὸς καὶ λόγος τοῦ θεοῦ εὐδοκήσας δι' ἡμᾶς ἐμβε-
θηκώς· σωματωθεὶς ἐξ αὐτῆς ἐν δυνάμει ψυχῇ ἐμψυχω-
μένον νοερὸν· λογικόν· καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν, ἀνθρώ-
πινον, ἡνώθη τῷ ἀνθρωπίνῳ σώματι, ἀσυγχύτως·
ἀληθινῶς, ἀδιαιρέτως· ἀληθινῶς μέν,
ὅτι μία ὑπόστασις ἐκ τοῦ θεοῦ λόγου, καὶ τοῦ
ἀνθρωπίνου σώματος ἀπετελέσθη. ἀσυγχύτως
δὲ, ὅτι μετὰ τὴν ἕνωσιν, ἐφυλάχθη τὰ ἑνω-
θέντα, μηδὲν τῶν κατ' οὐσίαν μεταλλαγέν-
των· ἀδιαιρέτως δέ, ὅτι μία ἐστὶν ἡ ἀμ-
φοτέρων ὑπόστασις. ταῦτα δὲ πάντα
Ἀπὸ τῆς θείας γραφῆς πιστούμεθα. υἱὸς γὰρ
ὁ τοῦ αὐτοῦ ὡς ἀπὸ διαφόρων φύσεων λέγεται
γινόμενα· ποτὲ μὲν θεοῦ· ποτὲ δὲ ἀνθρώπου· πάν-
τα γὰρ ὅσα ἔδει ἄνθρωπον ὑπομεῖναι, ὑπέμεινε·
ἐτέχθη γάρ· καὶ γαλακτοτροφήθη· καὶ ἐγράφη·
καὶ ἐπείνησεν· καὶ γενόμενος ἐτῶν λ΄. ἐβαπτίσθη·
καὶ μετὰ τὸ βάπτισμα, ἤρξατο σημεῖα ποιεῖν·
καὶ διδάσκειν τοὺς ἰουδαίους· καὶ τῷ τέλει
ἐσταυρώθη· καὶ σταυρωθείς· καὶ ταφείς, ἀνέστη
τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ· καὶ ἀνελήφθη εἰς τοὺς οὐρανοὺς
μετὰ τοῦ σώματος· καὶ νῦν καθέζεται ἐκ δεξιῶν
τοῦ· ἐν δεξιᾷ τοῦ πατρός· καὶ αὐτός ἐστιν ὁ μέλ-
λων ἔρχεσθαι ἀνάστασιν, κρῖναι ζῶντας καὶ
νεκρούς· αὕτη ἐστὶν ἡ πίστις τῶν χριστιανῶν·

Τούτων οὕτως ἐχόντων, ἐν τῇ πατερικῇ διδασκαλίᾳ,
τῶν ἀρχαίων αἱρέσεων ἢ μᾶλλον ἐπιμνησθῶμεν· τῶν
αἱ μὲν δύο, περὶ θεολογίας εἰσίν· ἐκ διαμέτρου
μαχόμεναι ἀλλήλων· Σαβέλλιος γὰρ μίαν
φύσιν ἐχόντων τῆς θείας τελειότητος· καὶ μίαν ὑπό-
στασιν, πολυώνυμον· ὁ δὲ Ἄρειος, τρεῖς
ὑποστάσεις ἔλεγε· καὶ τρεῖς φύσεις ἐκφύλους·
πρῶτον γὰρ ἔλεγεν εἶναι, τὸν πατέρα· ποι-
ήματα δὲ αὐτοῦ, τὸν υἱὸν καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον·
γενόμενα δι' αὐτοῦ πρὸς ὑπουργίαν, τῶν
ὑπ' αὐτοῦ κτισθησομένων· τούτων οὕτως
ἀλλήλοις μαχομένων· ἡ ἐκκλησία μέσον
χωροῦσα, οὔτε ὡς ὁ Σαβέλλιος μίαν φύσιν
δοξάζει ὥστε καὶ μίαν ὑπόστασιν δοξάζειν,
οὔτε ὡς ὁ Ἄρειος τρεῖς ὑποστάσεις εἶναι καὶ τρεῖς
δοξάσαι φύσεις· ὁ μὲν γὰρ Σαβέλλιος
ἀπὸ τῆς μιᾶς φύσεως πλανώμενος, καὶ μίαν
ὑπόστασιν ἐδόξαζεν· ὁ δὲ Ἄρειος διὰ τὰς τρεῖς
ὑποστάσεις, καὶ τρεῖς φύσεις ἔλεγε· χωροῦσα
οὖν τούτων μέσον ἡ ἐκκλησία· μίαν φύσιν
λέγει τοῦ θεοῦ ἐν τρισὶν ὑποστάσεσιν· καὶ αὖθις
αὐτὴν ἡ ἐν τριάδι μονάς, καὶ ἐν μονάδι τριάς·
Εἶτα καὶ περὶ τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ θεοῦ
λόγου, δύο ἐκ διαμέτρου ἐμάχοντο πρὸς
ἀλλήλους· ὅ τε Νεστόριος καὶ Εὐτυχής· ὁ μὲν γὰρ
Νεστόριος, ἔλεγε δύο φύσεις· οὐκ ἔλεγε δὲ αὐτὰς
ἡνῶσθαι, ἕνωσιν· ἀλλὰ ὡς σχέσιν πολλὴν ἔχειν·
τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, πρὸς τὸν υἱόν· ὥστε καὶ δι'
αὐτοῦ ἐνεργεῖν, ὅσα ἐπολιτεύετο· καὶ διὰ τοῦτο ἔλεγε·

καὶ τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, υἱὸν λέγεσθαι· ἅτινα δὲ ἔφη
ποι πρὸς αὐτόν· καὶ δι᾽ ἀπεμφάσεως υἱὸν ἢ θεὸν
μὴ διὰ τῶν συνεκρίνατο ἀνθρώπῳ ὁ μὲν Νεστόριος· τοσαύ-
τη ἦν ἡ φιλία καὶ ἡ χάρις τοῦ θεοῦ λόγου πρὸς
τὸν ἄνθρωπον, ὅτι οἱ δύο, εἷς υἱὸς ἐλέγοντο. ὁ δὲ
Εὐτυχής, μίαν ὑπόστασιν ἔλεγε· καὶ τοσαύτην
ἔλεγε γενέσθαι ἕνωσιν τοῦ θεοῦ λόγου πρὸς τὸν
ἄνθρωπον, ὥστε καὶ μίαν φύσιν ἀποτελεσθῆναι ἐκ
τῶν δύο. πάλιν δὲ ἡ ἁγία ἐκκλησία·
μέσον χωροῦσα τούτων, οὔτε δύο φύσεις
ἐλέγομεν ὡς ὁ Νεστόριος, ὥστε μηδὲ ἕνωσιν ἀτρέπτως
γενέσθαι, ἀλλ᾽ οὔτε τοιαύτην ἕνωσιν φησὶν
ὡς ὁ Εὐτυχὴς γενέσθαι. ὁ μὲν γὰρ Νεστόριος
διὰ τὰς δύο φύσεις, οὐκ ἔλεγε γενέσθαι ἕνω-
σιν· ὁ δὲ Εὐτυχὴς διὰ τὴν ἕνωσιν, καὶ μίαν φύσιν
ἔλεγεν. ἀλλὰ δοξάζει ἡ ἐκκλησία μίαν
ὑπόστασιν ἐν δύο φύσεσιν· καὶ ἅπαν τὸ περὶ τῆς
ἐνανθρωπήσεως δόγμα, ἀντίστροφον τῶν
περὶ τῆς θεολογίας, ὥς φησιν ὁ θεῖος Γρηγόριος·
ἐκεῖ μὲν γάρ, τὸ ἕν, παρεχόμενον τῇ φύσει· τὸ δὲ
διάφορον, ταῖς ὑποστάσεσιν· ἐνταῦθα δὲ, ἐκ
τοῦ ἐναντίου· τὸ μὲν ἕν, τῇ ὑποστάσει· τὸ δὲ
διάφορον ταῖς φύσεσιν· ἐν τούτοις ἡ πρᾶξις·

πρᾶξις εν ηθω· ε

Ἀκόλουθόν ἐστι μετὰ τὰ προλαβόντα περὶ
αἱρέσεων τὴν ἡμῶν διαλαβεῖν· εἰσὶ δὲ αἱ πᾶσαι
π΄· ἃς ἀπαριθμεῖται Ἐπιφάνιος ὁ Κύπρου
ἐπίσκοπος· ἀλλὰ πρὸ τοῦ ἀπαριθμῆσαι
αὐτῶν, τέσσαρας ἀπαριθμησόμεθα τὰς ἐκκλη-

στασιν καὶ βιβλία· τῶν τοίνυν ἐκκλησιαστικῶν βιβλίων· τὰ μὲν, τῆς παλαιᾶς ἐστὶ γραφῆς· τὰ δὲ, τῆς νέας· παλαιὰν δὲ λέγομεν γραφὴν, τὴν πρὸ τῆς παρουσίας τοῦ χ(ριστο)ῦ· νέαν δὲ, τὴν μετὰ τὴν παρουσίαν· τῆς μὲν παλαιᾶς, βιβλία ἐστὶν, κβ΄· ὧν τὰ μὲν ἐστὶν ἱστορικά· τὰ δὲ προφητικά· τὰ δὲ, παραινετικά· τὰ δὲ, πρὸς τὸ ταχθὲν λεγόμενα ἐγνωσμένα· ἔστι δὲ καὶ ἕκαστον ἐν ἑκάστῳ ἀρισκεται· ἀλλ' ἀπὸ τοῦ πλεονάζοντος, ἕκαστον κέκληται· τὰ τοίνυν ἱστορικὰ

βιβλία, ἐστὶ ιβ΄· ὧν πρῶτον ἡ γένεσις· περιέχει δὲ τοῦτο τὸ βιβλίον, ἀπὸ τῆς ποιήσεως τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ἕως τῆς τελευτῆς ἰωσήφ· δεύτερον δὲ ἐστὶν ἡ ἔξοδος· περιέχει δὲ καὶ τοῦτο ἀπὸ τῆς τελευτῆς τοῦ ἰωσήφ· καὶ τῆς ἐξόδου τῶν ἰσραηλιτῶν, ἕως τῶν γενομένων ἄχρι τοῦ φθάσαι αὐτοὺς, τὸ ὄρος τὸ σινᾶ· ταῦτα δέ ἐστι, πῶς τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν ἐπέρασαν· καὶ τί ἐν τῷ μεταξὺ ἐγένετο· καὶ πῶς τὸν νόμον διὰ μωϋσέως ἐλάμβανον ἀπὸ θ(εο)ῦ· τρίτον δὲ ἐστὶ βιβλίον, οἱ λεγόμενοι ἀριθμοί· ἐν οἷς ἀπαριθμεῖται· τὰς φυλὰς τῶν ἰσραηλιτῶν· καὶ τοὺς ἄρχοντας αὐτῶν· τέταρτον ἐστὶ, τὸ λευιτικόν·

ἐν ᾧ μωϋσῆς προστάττει, πῶς δεῖ λατρεύειν, τοὺς ἱερεῖς· ὅθεν καὶ ἐκλήθη λευιτικόν, ἀπὸ γὰρ τῆς φυλῆς τῶν λευιτῶν ἐγένοντο, οἱ ἱερεῖς· πέμπτον ἐστὶ, τὸ δευτερονόμιον· ἐν ᾧ ὡς ἐν

σιν ὅτε διηγεῖται· τὰ ἀπὸ τῆς ἐξόδου δουγδ
μὸ μέψαι· μέχρι τοῦ ὅρους τοῦ ὁσιμαῖ· καὶ ὅτι τὸν
νόμον πάλαι τέως ἐκτίθεται· ὅθεν καὶ
δευτερονόμιον ἐκλήθη· οὐ γὰρ τοῖς ἐξ ὅλων,
ὡς ἐν συντόμῳ γέγραπται· περὶ τοῦ νόμου,
ταῦτα πλατύτερον· ἐν δὲ τῷ δευτερονομίῳ
παραδίδοται· καὶ τὸ καὶ εὐθροφὼν ἀλλων·
Ταῦτα δὲ τὰ πέντε βιβλία, πάντα τὰ τοῦ μω-
υσέως μαρτυροῦσιν εἶναι· τὰ γὰρ ὑδρα
οὐδεὶς οἶδε πόσος ἐστί· λέγονται δὲ ταῦτα, καὶ
πεντάτευχος· ἕκτον μετὰ τὸ δευτερονόμιον
ἐστὶν ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ, ἐν ᾧ λέγεται· πῶς ὅλη ἡ γῆ
τοῖς Ἰσραηλίταις ἀπὸ τῆς ἐρήμου, ἐστὶ τὴν γῆν
τῆς ἐπαγγελίας ὁ Ἰησοῦς, καὶ θνήσκει γενομένου
τοῦ Μωυσέως· καὶ ἰσοδυνάμως αὐτῷ·
ἕβδομον ἐστὶν οἱ λεγόμενοι κριταί· ἐλθόντες
γὰρ οἱ Ἰσραηλῖται εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας,
ἐποίησαν ἑαυτοῖς κριτάς, ἵνα κρίνωσι τὸν
λαόν· βασιλέα γὰρ οὐκ εἶχον· μόνον τὸν θεὸν
βασιλέα ὀνομάζοντες· ἐπειδὴ ἀκολουθεῖ τοῦ-
το· τὸ βιβλίον διηγεῖται ὅσα ἐποίησαν οἱ
κριταί, μέχρι τῶν βασιλειῶν· διὰ τοῦτο ἐκλή-
θησαν οἱ κριταί· ὄγδοον ἐστὶ βιβλίον,
Ἡ Ῥούθ· ἐξ ἧς τὰ λεγόμενα· ἔστι δὲ ἐν αὐτῷ ἡ λέ-
γεται διηγεῖσθαι· πῶς ἡ Ῥούθ· γυνὴ οὖσα μωαβῖ-
τις, ἐστὶ τοῖς Ἰσραηλίταις μετεδόθη· καὶ δὲ αὐτῆς ἐ-
γένετο, πρόμητωρ τοῦ προπάτορος Δαδ·
μετὰ ταῦτα ἐστὶ δ' ὁ βασιλεία· καὶ περὶ ἀρχῆς
βασιλείας· τέσσαρα γάρ εἰσι λόγοι τῶν βασιλειῶν·

ἐν διαφόροις χρόνοις φερόμενοι· ε...
βασιλεῖς τῶν δὲ Ἰουδαίων, ἀπὸ τῆς τοιαύτης αἰ-
τίας· ὁ Σαμουήλ· ὁ διαφέρων ἐν ἱερεῦσι καὶ ἐν
κριτῶν· ἀνὴρ γενόμενος προφήτης καὶ μέγας·
ὅστις μετὰ πάσης δικαιοσύνης, ἔκρινε τὸν λαὸν
τοῦ Ἰσραήλ· οὗτος ἔσχε δύο παῖδας· οἵτινες
γηράσαντος τοῦ Σαμουὴλ γενόμενοι κριταί, ἐ-
κέκριναν τὸν λαόν· κατὰ τὸ δίκαιον ... τοῦ τοῦ
πρεσβυτέρων· ἀλλὰ δωροληψίαις ... πρὸς
ἐκδικίαν ... γέροντος ... τοῦ
πρεσβυτέρων, συνήχθησαν οἱ Ἰσραηλῖται αἰτοῦντες
... αὐτόν, μεταστῆσαι αὐτοῖς βασιλέα· ὁ δὲ
δεχόμενος τῶν θεῶν περὶ τούτου, ἤκουσεν ὅτι ποι-
ήσουσιν ἑαυτοῖς βασιλέα· οὐ γὰρ σὲ ἐξουθενήκασιν· ἀλ-
λ' ἐμὲ αἰτήσαντες ἑαυτοῖς βασιλέα· ὁ δὲ
Ἀκούσας τοῦ θεοῦ, ἐποίησεν αὐτοῖς βασιλέα τὸν Σα-
ούλ· ἄνδρα ἐκ φυλῆς Βενιαμίν· ὅστις ἄρξας
ἔτη τεσσαράκοντα, οὐκ ἐφύλαξε τὰς ἐντολὰς
τοῦ θεοῦ· καὶ τοῦτο ... ἀντ' αὐτοῦ, τὸν Δαβὶδ
βασιλέα ἐποίησε· τῆς φυλῆς τοῦ Ἰούδα·
ἀπ' ἐκείνου ἔμεινεν ἡ φυλὴ τοῦ Ἰούδα βασι-
λεύουσα, παρὰ ... ἐκδεχόμενοι τὴν βασιλείαν·
ἕως οὗ Ναβουχοδονόσορ ἐλθὼν, ἠνδραπο-
δίσατο τὴν Ἱερουσαλήμ· ... ὀνόματος καὶ
... Ναβουχοδονόσορ ... τὰς βασιλείας·
... τὴν πατρικὴν ...
... δὲ ἐκλήθησαν· ... ἐν
... ἐρχόμενοι ...
... τῆς βασιλείας· ... τὸν ...

ἱστορικῶν βιβλίων· ὁ Ἔσδρας· ἐν ᾧ ἐστι, τὰ μετὰ
τὴν αἰχμαλωσίαν· τῶν Ἰουδαίων γενόμενα·
ἕως τῆς ἐπανόδου αὐτῶν, καὶ τὰ ἀπὸ τῶν ἀσ-
συρίων ἐπὶ Κύρου γενόμενα· ιβ΄ ταῦτα
μὲν, ἱστορικά· προφητικὰ δέ εἰσι ε΄· ὧν ἡ πρώτη
ἐστίν, ὁ Ἡσαΐας· β΄, ὁ Ἱερεμίας· γ΄, ὁ Ἰεζε-
κιήλ· δ΄· ὁ Δανιήλ· ε΄, τὸ δωδεκαπρόφη-
τον λεγόμενον· ἐν ᾧ, δώδεκα προφῆται
κεῖνται προφητεῖαι· παραινετικὰ δέ εἰσι
βιβλία τέσσαρα· ὧν πρῶτον, ὁ Ἰὼβ·
τοῦτο δ' ἐστὶ μέσον ἐν ὁμοίως, ἱστορικοῦ ὂν καὶ σύγγρα-
μμα· δεύτερον ἐστίν, αἱ παροιμίαι Σολομῶντος·
τρίτον, ὁ Ἐκκλησιαστής· τέταρτον, τὸ ᾆσ-
μα τῶν ᾀσμάτων· τετάχθαι δὲ μὲν μᾶλλον
τῶν παραινετικῶν· τὸ ᾆσμα τῶν ᾀσμάτων
ἔδει· ἐπειδὴ καὶ τούτων θεωρία ὑψηλοτέρα
ἐστίν· εἰσὶ δὲ ταῦτα τὰ τρία βιβλία τοῦ Σολο-
μῶντος· μετὰ ταῦτα ἐστὶ τὸ τῆς παλαιᾶς ΟΗ· ◊
ταῦτα μέν εἰσι τὰ κβ΄ βιβλία, τῆς παλαιᾶς·
τῆς δὲ νέας, ὅ ἐστι βιβλία· ὧν δ' εὐα(γγέλια) πρῶ-
τον, τὰ τέσσαρα εὐαγγέλια· τὸ μὲν, κατὰ
Ματθαῖον καὶ Μάρκον· τὸ δὲ κατὰ Λου-
κᾶν καὶ Ἰωάννην· τρίτον ἐστὶν αἱ πράξεις
τῶν ἀποστόλων· τέταρτον, αἱ καθολικαὶ
ἐπιστολαί· οὖσαι, ἑπτά· ὧν πρώτη, τοῦ
Ἰακώβου ἐστίν· ἡ β΄· καὶ ἡ γ΄, Πέτρου· ἡ δ΄·
ἡ τε ε΄· καὶ ἡ ϛ΄, τοῦ Ἰωάννου· ἡ δὲ ἑβδόμη
τοῦ Ἰούδα· καθολικαὶ δὲ ἐκλήθησαν, ἐπειδὴ
οὐ πρὸς ἓν ἔθνος ἐγράφησαν ὡς αἱ τοῦ Παύλου·

ἀλλὰ καθόλου πρὸς ἅπαντας· τάς τε μὴ πονικ-
υλίθη· αἱ δὲ καταφρονεῖς τοῦ ἄλλου παύλου ἐπι-
στολαί· ἔκτον ἐστίν, ἡ ἀποβάλλεται τοῦ ἄλλου ἰσ-
άμμου· ταῦτα δέ ἐστι τὰ κανονιζόμενα ἀεὶ
ϰλίαν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ· καὶ παλαιὰ καὶ νέα·
τῶν τὰ παλαιά, πάντα τὰ δεχόμενα οἱ ἑβραῖοι·
τούτων οὕτως ἐχόντων, ἄξιον ἐκθέσθαι πρῶ-
τον τὰ τῶν ἑβραίων δόγματα· καὶ πρῶτον,
τὸ περὶ θεολογίας. οἱ τοίνυν ἑβραῖοι,
Μίαν ὑπόστασιν λέγουσι τοῦ θ(εο)ῦ· καὶ μίαν φύσιν·
τριάδα δέ, οὐδαμοῦ δοξάζουσιν· οὐδὲ λέγουσι·
οὔτε πατέρα· οὔτε υἱόν, οὔτε ἅγιον πνεῦμα· εἰ μὴ ἄρα
πατέρα εἴποιμεν φύσει τὸν θ(εό)ν, ὡς πατέρα πάντων
τῶν ὄντων· ἰσχυρίζονται δέ, μίαν ὑπόστασιν
εἶναι τοῦ θ(εο)ῦ, ἀπὸ τοῦ εἰπεῖν τὸν μωϋσέα· ἄ-
κουε ἰσραήλ· κ(ύριο)ς ὁ θ(εό)ς σου, κ(ύριο)ς εἷς ἐστιν· ἡμεῖς δὲ λέ-
γομεν πρὸς αὐτούς· ὅτι τοῦ τὸ εἴπερ ὄντως
ἐστί· ἀπολέπουσιν πρὸς πλείονας, οὐ πρὸς
τὰς ὑποστάσεις· καὶ ἡμεῖς γάρ, ἓν φαμὲν λέγομεν
ἐν τρισὶν ὑποστάσεσιν. ἔπειτα, ὅτι τέλεος
ἐστίν, ἀποτυγχάνομεν δεῖξαι· πρῶτον,
ἀφ᾽ ὧν λέγει ὁ θ(εὸ)ς ἐν τῇ γενέσει· ὅτι ποιή-
σωμεν ἄνθρωπον· οὐ καὶ γὰρ ἔλεγε ποιήσομεν
πολυθέως τέλεον· εἰ μὴ καὶ ἄλλοι αὐτῷ, τελε-
ωτέρῳ δὲ ὢν αὐτὸς ἐκοινώνει· δεύτερον·
ἀφ᾽ ὧν πάλιν λέγει ἐν τῇ γενέσει· ὅτι ἰδοὺ ἀ-
δὰμ γέγονεν ὡς εἷς ἐξ ἡμῶν. ὅτι μὲν οὖν
ἄλλα τέλεια ἀποτυγχάνομεν δεῖξαι; μετ᾽ ἔλθω
μηδὲν οὖν καὶ δείξωμεν, πῶς δοξάζουσι πάν-

σημ(είωσαι)· τὸ κ(ύριο)ς κ(αὶ) θ(εό)ς, κ(ύριο)ς κ(ύριο)ς σημαντικὸν τ(ῆ)ς ... πρὸς τὸ εἰς τῆς οὐ(σίας)

πρῶτον ἐν ἀνθρώπησιν τοῦ Χριστοῦ· πρῶτον μὲν τοίνυν ζητουμένων περὶ τοῦ Χριστοῦ· τὸ ἔρχεσθαι· καὶ τὸ ἤδη ἐλήλυθεν· Καὶ τρίτον· τὸ εἰ θεὸς ὁ ἐλθών· περὶ μὲν τοῦ πρώτου· τοῦ ἔρχεσθαι, οὐ δεῖ ἡμᾶς λέγειν· αὐτοὶ γὰρ ὁμολογοῦσιν, ὅτι ἥξει· περὶ δὲ τῶν ἄλλων δύο, δεόμεθα δεῖξαι αὐτούς, κακῶς λέγοντας· ἡμῶν τοίνυν λεγόντων, ὅτι ἐλήλυθεν· Καὶ τοῦτο τεκμαιρομένων ἀπὸ πολλῶν· πρῶτον μέν, ἀπὸ τῶν σημείων, ὧν ἐποίησεν· δεύτερον δέ, ἀπὸ τοῦ ὅλως αὐτοὺς καταλυθῆναι τὰ τῆς δουλείας·

Ὁ γὰρ Ἠσαΐας λέγει· ἰδοὺ Κύριος κάθηται, ἐπὶ νεφέλης κούφης· καὶ ἥξει εἰς Αἴγυπτον· καὶ σεισθήσονται τὰ χειροποίητα Αἰγύπτου ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ· Τρίτον, ἀφ' ὧν λέγει ὁ Δανιήλ· αἱ γὰρ ἑβδομήκοντα ἑβδομάδες τῶν ἐτῶν, ἃς λέγει αὐτῷ ὁ ἄγγελος ἀφ' οὗ χρόνου δεῖ ἐκκινῆσαι αὐτάς· ἕως τοῦ χρόνου τοῦ Χριστοῦ καταλήγουσιν· ἀρχὴν δὲ ἔχουσι τῆς ἐκκινήσεως, ἀπὸ τοῦ κ΄ ἔτους Ἀρταξέρξου τοῦ μακρόχειρος· κινοῦσι γὰρ τὰ δείγματα αὐτοῖς, ἰσχυρίζονται λέγοντες, ὅτι οὐκ ἐλήλυθεν· λέγει γὰρ φησὶν ὁ ψαλμῳδός· ὅτι ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ, ἀνατελεῖ δικαιοσύνη· καὶ πλῆθος εἰρήνης, ἕως οὗ ἂν ἀνταναιρεθῇ· καὶ ἕτερα τοιαῦτα προσφέρουσιν, ἀπὸ τῆς ἁγίας γραφῆς· μηδὲ φασίν, οὐδὲν τούτων ὁρῶμεν, ἀλλὰ τοὐναντίον· πλεονάσασαν ἀδικίαν· καὶ ἁμαρτίας πολλῶν μομφάς· κινεῖς δὲ πρὸς τοῦτο λέγομεν, ὅτι διὰ τὴν ἐπὶ μὴ παρουσίαν τοῦ Χριστοῦ ἡμῶν, μεταδόξης· ὧν ὁ Δανιὴλ διὸ ἐξέρχεται λέγων·

ἐθεώρουν ἐν ὁράματι τῆς νυκτός· καὶ ἰδοὺ ὡς υἱὸς ἀνθρώπου
ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ, ἐρχόμενος ἦν· καὶ
ἕως τοῦ παλαιοῦ τῶν ἡμερῶν ἔφθασεν· καὶ
αὐτῷ ἐδόθη ἡ ἀρχή· καὶ ἡ τιμή· καὶ ἡ ἐξουσία· καὶ
πάντα τὰ ἔθνη αὐτῷ δουλεύσουσι καὶ τὰ ἑξῆς·
ἡ δὲ, μετὰ ταῦτα σημειώσεως, περὶ ἧς βασιλε-
ίας· καὶ εἴδομεν αὐτόν· καὶ οὐκ εἶχεν εἶδος οὐ-
δὲ κάλλος· ἀλλὰ τὸ εἶδος αὐτοῦ, ἄτιμον καὶ
ἐκλεῖπον, παρὰ πάντας ἀνθρώπους· ὅταν οὖν εἴπῃ
ὁ ψαλμός· ὅτι ἀνατελεῖ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ
δικαιοσύνη, τοῦτο λέγει· ὡς πρὸς τὴν ἔν-
δοξον μέλλουσαν παρουσίαν· ἐπεί, ὅτι γε πάν-
τως ἀνάγκη ἁμαρτίας γενέσθαι ἐπὶ τῆς πρώ-
της παρουσίας τοῦ χριστοῦ, εὔδηλον ἐκ τοῦ θεοῦ· ἐ-
ρωτῶν γὰρ αὐτούς· ἰδίῳ θανάτῳ ἀποθανεῖται
ὁ ἐρχόμενος χριστός, ἢ ἄλλοι αὐτὸν ἀποκτενοῦσιν·
ἀποκρίνονται δηλονότι, ὡς ἄλλοι αὐτὸν
φονεύσουσιν· τί δὲ ὁ τοιοῦτον μέγα ἀνόμημα ἀ-
ποκτενόντων· οὐ μεγάλως ἁμαρτάνουσι· πάντως
φήσουσιν ὅτι ναί· ἀκούων δὲ ταῦτα οὕτως ἔχειν·
ἀνάγκη πάντως ἁμαρτίαν γενέσθαι· ἐπὶ
τῆς τοῦ χριστοῦ προτέρας παρουσίας· ὥστε
ὁ ψαλμὸς λέγει ἐπὶ τῆς δευτέρας· ἄλλως τε
καὶ ἀλλαχοῦ φησὶν ὁ ψαλμός· εἶπεν ὁ κύριος τῷ κυρίῳ
μου, κάθου ἐκ δεξιῶν μου· ἕως ἂν θῶ τοὺς
ἐχθρούς σου· ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου·
δηλοῖ γάρ, ὅτι ἔσχεν ἐχθρούς· ὅπου δὲ ἔχθρα,
οὐκ ἔστιν εἰρήνη· περὶ δὲ τοῦ μὴ εἶναι θνητὸν
χριστόν· ὅπερ ἡμῖν τελευταῖον ζητούμενον, ἰσχυρίζονται

ἀφ' ὧν καὶ πε μωυσῆς· προφήτην ὑμῖν ἀναστήσει
κ(ύριο)ς ὁ θ(εό)ς· ἐκ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν, ὡς ἐμέ· ἰδοὺ γὰρ δῆλον
οὐ θ(εὸ)ν αὐτὸν εἶπεν, ἀλλὰ προφήτην· κἀκεῖνος δὲ ἐ
πρὸς τοῦ τὸ λεγόμενον· ὅτι παρ' αὐτοῖς ἦν ὁ χ(ριστό)ς· ἐ
ἄνθ(ρωπ)ος γὰρ ἦν· καὶ προφήτης καὶ θ(εό)ς· ὅθεν
Οὐκ ἂν τοῦτο, θέλειν αὐτὸν ὀνομάσαι· ὅτι γὰρ
θ(εὸ)ς ἦν· δειχθείη τοῦ ἐλθεῖν, ῥᾴδιον ἦν ἀπὸ
τῆς νέας γραφῆς· τοῦ ἀποδεῖξαι· πάλιν καὶ
ἀπὸ τῆς παλαιᾶς, δείξομεν τοῦτο· φησὶ γὰρ περὶ
τούτου, ὁ ἱερεμίας λέγων· οὗτος ὁ θ(εὸ)ς ἡμῶν, οὐ
λογισθήσεται ἕτερος πρὸς αὐτόν· ἐξεῦρε
πᾶσαν ὁδὸν ἐπιστήμης· καὶ ἔδωκεν αὐτὴν
ἰακὼβ τῷ παιδὶ αὐτοῦ· καὶ ἰσρ(αὴ)λ τῷ ἠγαπη
μένῳ ὑπ' αὐτοῦ· μετὰ ταῦτα, ἐπὶ τῆς γῆς ὤ
φθη· καὶ τοῖς ἀνθρώποις, συνανεστράφη· δια
λαμβάνει οὖν ὑπὸ τῶν ἑβραίων· καὶ πρὸς αὐ
τό, ἀναπτύξαι· μετέλθωμεν δὲ
καὶ ἐπὶ τὰ δόγματα τῶν σαμαρειτῶν·
μετὰ τὸ βασιλεῦσαι τὸν σαοὺλ ἔτη μ'· Καταστή
σαντος μὲν ἀντ' αὐτοῦ ὁ θ(εὸ)ς τὸν δαβὶδ βασιλέα
τῶν ἰσραηλιτῶν· ἀπὸ δ' ἐστι τῆς φυλῆς ἰούδα
καὶ ἔμεινεν ἡ γενεὰ τοῦ δαβὶδ βασιλεύουσα·
παῖς παρὰ πατρὸς ἐκδεχόμενοι τὴν ἀρχήν, μέ
χρις ἐζεκίου· ἀποθανόντος δὲ τοῦ βασι
λέως δαβίδ, σολομὼν ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ἐδέξατο τὴν
βασιλείαν· οὗτος μέσος μὲν ὤν, πάντα μετὰ
δικαιοσύνης ἔπραττεν· ὁ δὲ μόνος θ(εό)ς, πολλὴν
αὐτῷ σοφίαν καὶ δυναστείαν· ἐχαρίσατο· γη
ράσας δέ, προσεκύνησεν καὶ εἰδώλοις, ποιεῖ

θὸν μετὰ ταῖς αὐτοῦ γυναιξὶν. ὁ θεὸς ὀργισθεὶς ὅθεν·
εἶπε περὶ ἱεροβοὰμ τὸν δοῦλον αὐτοῦ. ὅτι ἐὰν ποι-
ήσῃς τὸ θέλημά μου, ἔσῃ δέκα σκήπτρων
τοῦ δὲ αὐτοῦ τοιούτου καταφρονήσαντος βασιλέα. τὰ
γὰρ ἀλλάδια, ἔασεν διὰ δαβὶδ τὸν πατέρα αὐτοῦ.
ἐπεὶ δὲ ταῦτα μεμήνυτο, ἀποκτεῖναι ἐζήτει αὐτόν. ἀπο-
θανόντος δὲ σολομῶντος, ἢ μέλλει τῆς βασιλείας
κληρονομεῖν, ὁ υἱὸς αὐτοῦ ῥοβοάμ. καὶ συλλε-
γέντες οἱ ἰσραηλῖται, εἶπον πρὸς αὐτόν.
ὁ πατήρ σου ἐβάρυνε τὸν ζυγὸν ἡμῶν. ἀλλ' ἐ-
λάφρυνον αὐτόν, σὺ ἀφήσομεν καὶ δουλεύσο-
μέν σοι. ὁ δὲ πρὸς αὐτοὺς ἀπεκρίνατο· ἐνδό-
τε μοι τρεῖς ἡμέρας, καὶ λέξω ὑμῖν τὴν κε-
λευσίν μου. ἀπελθόντων δὲ, παραυτὸν τοῖς πρεσ-
βυτέροις τῶν πατρώων αὐτοῦ φίλων, ἀνε-
κοινώσατο· οἱ δὲ πρὸς αὐτόν. ἤπιος ἔσῃ πρὸς
τὸν ἰσραὴλ, καὶ δουλεύσει σοι. ἀνέθετο δὲ
Καὶ παιδαρίοις. οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ. ὅτι εἰπὲ
πρὸς αὐτούς. ὅτι ἡ σμικρότης μου, παχυ-
τέρα ἐστὶν, τῆς ὀσφύος τοῦ πατρός μου· ἐκεῖνος
ὑμᾶς, μάστιξιν ἐπαίδευσεν· ἐγὼ δὲ σκορπίοις
παιδεύσω. τούτοις πεισθεὶς ῥοβοάμ,
ταῦτα τοῖς ἰσραηλίταις, ἀπεκρίνατο·
οἱ δὲ ἰσραηλῖται εἶπον· ἴδε τὸν οἶκον σου
δαβίδ. ὁ δὲ ἰσραὴλ, ἕκαστος ἀποχωρεῖ εἰς
τὰ σκηνώματα αὐτοῦ. καὶ ταῦτα εἰπόντες,
ἀποχωρίσθησαν αὐτοῦ παραυτά. τῶν δὲ δώδεκα
φυλῶν· τῆς βενιαμὶν, καὶ τῆς ἰούδα αὐ-
ται μόναι αἱ δύο, τῷ ῥοβοὰμ ἔσχον.

καὶ τὰ περὶ ζ' αὐτῶν· αἱ δ' ἄλλαι προσχωρήσασαι δέκα,
τὰ ὕστερον μετὰ Ἱεροβοὰμ ἀρχόν· ἐκαλοῦντο οὖν αἱ
μὲν δέκα φυλαὶ, Ἰσραηλῖται· ἀπὸ τοῦ πλεονά-
ζοντος [illegible] τὸ ὄνομα· αἱ δὲ δύο,
Ἰουδαῖοι· αἱ σὺν δέκα προσκλεισάμεναι αὐτῶν·
Ἱερουσαλὴμ τὸν λαὸν τοῦ Σολομῶντος, συνοχῶς
ἐπισυνάγουσι πρὸς Ἰουδαίους· ἐπειδὴ δὲ
ἐμονομάχησεν ἕκαστος ἐπὶ πρὸς Κωφὴν τοὺς Ἑβραί-
ους ἐν Ἱεροσολύμοις τελεῖν Κυρίῳ τόν· φοβηθεὶς
Ἱερουσαλήμ· καὶ αὐτοῖς [illegible] συνοχὰς δὲ τοῖ
ον [illegible] ἐκεῖ· ἐποίησε δύο δαμάλεις χρυσᾶς·
καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· ἰδοὺ οἱ θεοί σου, οἱ
ἐξαγαγόντες ὑμᾶς ἐξ Αἰγύπτου· τούτοις
προσκυνήσατε· καὶ οἱ Ἰσραηλῖται οὖν καὶ
οἱ Ἰουδαῖοι, ἀπὸ τοῦ Ἱεροβοάμ, διαπολέ-
μουν ἕως τῶν βασιλέων· ἕως οὗ ὁ θεὸς
ὀργισθεὶς, ἤγαγεν ἐπ' αὐτοὺς τὸν βασιλέα
τῶν Ἀσσυρίων, τὸν Σαλμανασάρ· καὶ αἰχμα-
λωτίσας τὰς δέκα φυλὰς, τῶν Ἰσραηλιτῶν·
τοὺς δὲ Ἰουδαίους, οὐδὲν ἠδίκησεν· αἰχμα-
λωτίσας δὲ τοὺς Ἰσραηλίτας, ἀντ' αὐτῶν,
ἄλλους ἐκεῖσε κατῴκισεν, πρὸς φυλακὴν
τῆς χώρας· οἵτινες ἐκλήθησαν Σαμαρεῖται·
ἐπεὶ δὲ Σαμαρεῖται [illegible], ἐφύλαξαν παρ' Ἑ-
βραίοις· τούτους δὲ· τοὺς ἀντιτάσσ[illegible]
[illegible] κατοικοῦντας· ζῶντες ἀπέκτεινον
πολεμῶν· ἕως οὗ ἔπεμψεν ὁ βασι-
λεὺς τῶν Ἀσσυρίων· ὅτι [illegible] ἀπόλλυνται·
ἐπεὶ δὴ οὐκ ἐπίστευον λατρείαν τοῦ θεοῦ, τῆς γῆς
ταύτης·

Ταῦτα δὲ ἀκούσας ὁ βασιλεύς, ἔπεμψεν αὐτοῖς,
ἕνα τῶν αἰχμαλωτισθέντων ἱερέων· ἐπὶ
τὸ διδάξαι αὐτούς, πῶς δεῖ προσκυνεῖν τὸν
θεὸν, τῆς γῆς ἐκείνης. ὁ δὲ ἐλθὼν, οὐ διό-
λου ἐδίδαξεν αὐτοὺς ὥς φασιν οἱ ἔξωθεν ἱστορι-
κοί· ἀλλὰ μόνον τὴν πεντάτευχον. ὅθεν,
καὶ μόνην αὐτὴν δέχονται οἱ Σαμαρεῖται. καὶ οὐ
χρῶνται τῶν ἐνταῦθα, βίβλων γραφῇ. ἀπὸ
τούτων δὲ ἐκ χρόνων ἐκλήθησαν οἱ Σαμαρεῖται.
Ἡ δὲ αἵρεσις αὐτῶν, τοιαύτη ἐστί· περὶ μὲν θεολογίας,
τὰ αὐτὰ δοξάζουσι τοῖς ἑβραίοις· μίαν γὰρ
ὑπόστασιν· καὶ μίαν φύσιν δοξάζουσιν· περὶ
δὲ τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ χριστοῦ, οὔτε ὁμολογοῦ-
σιν ὅτι ἦλθεν· ἀλλ᾽ ὅτι μέλλει ἐλ-
θεῖν· οὐδὲ ὅτι θεὸς ὁ ἐρχόμενος· ἀλλ᾽ ἄνθρωπος ψιλός·
οὔτε δὲ ἀγγέλους δοξάζουσιν εἶναι, οὔτε ψυχὴν ἀ-
θάνατον· οὔτε ἀνάστασιν· οὐ συγκατατίθενται
γὰρ τοῖς ἑβραίοις, ὅτι χριστὸς μέλλει κρῖναι ζῶντας
καὶ νεκρούς· καὶ ὅτι μὲν ἐστὶν ἄγγελος, ἐλέγχονται
ἀπὸ τῆς πεντατεύχου· ἐκεῖ γὰρ φησίν· ἰδοὺ
ὁ ἄγγελός μου, προπορεύεται, πρὸ προ-
σώπου σου. καὶ ὅτι ἄγγελος κυρίου, ἐκάλεσε τὴν
Ἄγαρ· καὶ ὅτι ἐκάλεσεν ἄγγελος κυρίου τὸν Ἀβραάμ·
καὶ ὅτι ἦσαν ἦλθον ἄγγελοι κυρίου, εἰς Σόδομα· καὶ
ἕτερα τοιαῦτα. καὶ ὅτι ἡ ψυχὴ· ἀθάνατη
ἐστί φασι καὶ οὐ καθάματος, μαρτυρεῖ ὁ Μωϋσῆς· τὸ
ἄτοπον· μὴ φάγεσθε αἷμα, ἀλλ᾽ ἐκχέετε αὐτὸ κα-
τὰ τῆς γῆς· ὅταν τὸ γὰρ ζώου τὸ αἷμα, ἡ ψυχὴ
αὐτοῦ ἐστιν· ἡμεῖς δὲ πρὸς τοῦ τὸ λεγόμενον

ὅτι σπερῶ τὸν νεκρόν, γὰρ ἐπὶ τὸ αἷμα ἡ ψυχή ἐστι τῶν
ζώων· ἀλλ' ἐπειδὴ τοῦ αἵματος ἐκχεομένου
καὶ ἡ ψυχὴ ἀποχωρεῖται· ἐκ τούτου τὸ αἷμα καὶ ψυχὴν
ἐκάλεσεν· ἐπειδὴ τοίνυν ἡ καὶ ψυχὴ αὐτοῦ ἐστι τὸ αἷμα,
περὶ κτηνῶν καὶ αὐτῶν ὁ λόγος· ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς θνη-
τὸ ὁμολογοῦμεν αἷμα, οὐ περὶ ἀνθρώπων· καὶ ἀ-
ποιητέον δὲ δακρυόμενοι· ὅτι καὶ ἀθάνατος ἐ-
στιν ἡ ψυχή, καὶ κρίσις ἐστὶ μελλόντων· ὁ κάϊν
γὰρ καὶ ὁ ἄβελ· δύο ἦσαν ἀδελφοί· καὶ ὁ μὲν ἦν
γεωργός, ὁ δὲ ποιμήν· καὶ ἔθυσαν ἀμφότεροι
τῷ θεῷ· καὶ τὸν μὲν ἄβελ ὡς δίκαιον προσεδέ-
ξατο· τὸν δὲ κάϊν οὐκ ἐδέξατο· ἐκεῖθεν οὖν παρε-
ζήλου τὸν ἄβελ, ἕως αὐτὸν ἀπέκτανε· τῶν
οὖν σαμαρειτῶν λεγόντων· ἐν τῷ μνημείῳ ὡς ἀ-
πολαμβάνομεν πρὸς τὰς ἑαυτοῦ πράξεις
ἕκαστον, τί δέομεν εἰπεῖν περὶ τοῦ ἄβελ, ὧν
δικαιοσύνη γε μαρτυρήσεν ὁ θεός· ὅσον γὰρ ἀπὸ
τούτων υἱοῦ· καὶ κάϊν ἀντὶ κακῶν ἀπέλαυσεν,
ἐκ τούτου οὖν δῆλον· ὅτι καὶ ἡ ψυχή, ἀθάνα-
τος ἐστίν· καὶ ἀνάστασιν δεῖ δοξάζειν· εἰ μὲν
γὰρ καὶ ἦν ἡ τῶν σοφῶν κείμενον ἔμελλεν ἀπολαῦσαι
πράξεων, οὐκ ἂν ὁ τοιοῦτος ἀπέθνησκεν ἀ-
δίκως· αὕτη ἐστὶν ἡ αἵρεσις τῶν σαμαρειτῶν·
ἰστέον δέ· ὅτι ναβουχοδονόσορ ὁ βασιλεὺς
τῶν ἀσσυρίων· ἐλθὼν ἐπὶ τὰ ἱεροσόλυμα
ἐποίησε δὲ κύριος τοῦ βασιλέως· καὶ τοὺς ἰουδαίους
ἠχμαλώτευσε· καὶ ἔλαβεν ἐπὶ περσίδα· ἐν οἷς
ἦν· ἀνανίας· ἀζαρίας· μισαήλ· καὶ ἰεζεκιήλ·
ὁ ἔσδρας· μετὰ οὖν ἑβδομήκοντα ταῦτα· ἐπὶ κύρου

τοῦ βασιλέως, ἐπανέλθωσαν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ· τοῦ
κύρου αὐτοὺς συγχωρήσαντος τὴν ἐπάνοδον· ἀλλὰ
τὸ πολλοὺς αὐτῶν ἐν Περσίδι παραλαβεῖν, οὐκ ἤμελλε ποιεῖν·
Ὁ δὲ Ἔσδρας συναγράψατο τὴν ἐπάνοδον αὐτῶν·
καὶ ἐλθόντες εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ· καὶ εὗρον· ὅτι πάν-
των τῶν χιλιάδων ἦσαν καὶ θ ἐν τοῖς ἡμῖν καὶ αἰχμαλω-
τίσθησαν, ἀπὸ ... λέγεται συγγράψασθαι·
τὰς κβ χιλιάδας· αὐτόθεν, ἐν τοῖς ἄνω, ὡς ἠριθμη-
σάμεθα. ἐν τούτοις ἡ θεωρία:—

πρᾶξις ς θεῶν· περὶ τη:—

Ἐπειδὴ ἀπὸ τῶν αἱρετικῶν δογμάτων ὁ λόγος· ἀ-
ναγκαῖον μάθε· τῶν χρόνων διαίρεσιν τὴν αὐτοῦ ποιή-
σασθαι· ἵνα καὶ τοῦ τούτου γινώσκων· τίνα διδάσκα-
λοι· καὶ ποῖαι αἱρέσεις, ἐν ποίοις χρόνοις ἐ-
γένοντο· καὶ ὅτι ἑκάστη αἱρέσεις· τοῖς μὲν προσω-
τῆς δόξης ἐπὶ ὥρας· τοῖς δὲ μετ' αὐτήν, ἑκάστῃ·
τῶν τοίνυν χρόνων, οἱ μὲν φασὶ πρὸ τοῦ Χ(ριστο)ῦ· τῶν
ἤδη ἐν τοῖς παλαιοῖς ἐμνημόνευσεν· τῶν
δὲ μετὰ τὸν Χ(ριστὸ)ν, ἡ διαίρεσις τοιαύτη· οἱ μὲν γὰρ
φασὶν ἀπὸ τῆς γεννήσεως τοῦ Χ(ριστο)ῦ, ἄχρι τῆς
βασιλείας Κωνσταντίνου· οἱ δὲ ἀπὸ τῆς βα-
σιλείας Κωνσταντίνου, ἄχρι τοῦ νῦν· ἑτέρως δὲ δι-
αιροῦνται δὲ πάλιν· οἱ ἀπὸ τῆς γεννήσεως
τοῦ Χ(ριστο)ῦ, ἄχρι τῆς ἀρχῆς τῆς βασιλείας Κων-
σταντίνου, ἐς τρεῖς· οἱ μὲν γὰρ φασίν, ἀπὸ
τῆς γεννήσεως τοῦ Χ(ριστο)ῦ, ἄχρι τῆς ἀναλήψεως
αὐτοῦ· τωβρίων διαλαμβάνουσι τὰς ἀγέλας·
οἱ δὲ ἀπὸ τῆς ἀναλήψεως, ἄχρι τῆς τωβρίου λαοῦ·
ἐς τῆς τελευτῆς τῶν ἀποστόλων· τρίτη

διαλαμβάνουσιν, αἱ πράξεις τῶν ἀποστόλων·
οἱ δὲ ἀπὸ τῆς πορείας Λουκᾶ καὶ τελευτῆς τῶν ἀ-
ποστόλων, ἄχρι τῆς ἀρχῆς τῆς βασιλείας Κων-
σταντίνου· περὶ ὧν διαλαμβάνουσι τινὲς
ἐκκλησιαστικοί, ἱστορικοί· Εὐσέβιος ὁ Πάμ-
φιλος. καὶ Θεοδώρητος οὓς ὀλίγα ἀνάγκη οὐ δε-
χόμεθα· μέχρι γὰρ τῶν πράξεων τῶν ἀ-
ποστόλων κεκανόνισται δέχεσθαι καὶ τὰ·
οἱ δὲ ἀπὸ ἀρχῆς τῆς βασιλείας Κωνσταντίνου,
ἄχρι τοῦ νῦν, διαιροῦνται οὕτως· οἱ μὲν
γάρ εἰσιν ἀπὸ τῆς βασιλείας Κωνσταντίνου·
ἄχρι τῆς ἀρχῆς τοῦ κινήματος, τῆς ἐν Χαλ-
κηδόνι συνόδου· οἱ δὲ, ἀπὸ τοῦ κινήματος·
τῆς ἐν Χαλκηδόνι συνόδου, μέχρι τοῦ νῦν·
Ἐν μὲν οὖν τοῖς χρόνοις· τοῖς ἀπὸ τῆς γεννή-
σεως τοῦ Χριστοῦ· μέχρι τῆς βασιλείας Κωνσταν-
τίνου· διδάσκαλοι καὶ πατέρες, οἱ δε· Ἰγνάτιος
ὁ θεοφόρος· Εἰρηναῖος· Ἰουστῖνος φιλό-
σοφος καὶ μάρτυς· Κλήμης· Ἱππόλυτος
ἐπίσκοπος Ῥώμης· Διονύσιος ὁ Ἀρεοπα-
γίτης· Μεθόδιος ἐπίσκοπος Πατάρων· Γρηγόριος
ὁ θαυματουργός· Πέτρος ὁ Ἀλεξανδρείας
ἐπίσκοπος καὶ μάρτυς· τούτοις ἅπαν-
τας. αἱ μὲν αὐτοῖς γενόμεναι αἱρέσεις
δέχονται· αἱρέσεις δὲ ἐν τοῖς χρό-
νοις τούτοις, γεγόνασι, πολλαί·
πλὴν μόνων τῶν ἐπισήμων δεόμεθα μνησθῆ-
ναι· γεγόνασι τοίνυν πρῶτον, οἱ τῶν
Σιμωνιανῶν· περὶ ὧν ἐν ἄλλοις διαληψόμεθα·

ἄγεται, τῶν μανιχαίων· ἡ τῆς δὲ ἑκατέρας αἱρέ-
σεως· ἐκ δὲ [illegible] ταῖς γραφαῖς, οὐ δεῖ ἀγαθὸν ὁ χα-
-τορικός, οὐ δύναται τις τῇ ἀρχῇ εἶναι [illegible],
ἅμα τῆς αὐτῶν γνώμης τῆς πολιτείας; οὐ φει-
δόμεθα δὲ εἰδωλολατρείας· οὐ πάντως εἴδους κακῷ·
οὐδὲ περὶ τὴν θεότητα φανερῶς ἁμαρτάνουσι;
καὶ περὶ τὴν ἀνθρωπότητα, ταῦτα δεῖ· πε-
ρὶ μὲν τῆς θεότητος, οὕτως ὑπειλήφασιν·
δύο φασὶ καὶ δύο θεοὺς λέγουσιν· ἕνα ἀγαθόν·
ἕτερον κακόν· καὶ τὰ μὲν κρείττονα τῶν πραγ-
μάτων, ἀνατιθέασι τῷ ἀγαθῷ θεῷ· τὰ δὲ χεί-
ρονα τῷ κακῷ· οἷον τὸ μὲν φῶς, ἀνατιθέασι
τῷ ἀγαθῷ θεῷ· τὸ δὲ σκότος, τῷ κακῷ· ἐ-
πάλιν μέντοι τῶν συνθέτων ζώων· τὴν μὲν
ψυχήν, τῷ καλῷ θεῷ· τὸ δὲ εἶδος, τῷ ἀγα-
θῷ θεῷ· οὗτοι καὶ τὴν μὲν καινὴν τῆς παλαιᾶς
γραφῆς, τῷ κακῷ θεῷ, ἀνατιθέασιν· διὰ τὸ
τὴν μὲν αἰγύπτου ἔξοδον, τῶν ἰσραηλιτῶν·
κατὰ γάρ φασι τοῦ ἀγαθοῦ θεοῦ τὸ κακὸν [illegible]
τοῖς αἰγυπτίοις· καὶ πολλὰ κακὰ δεῖξαι τοῖς
[illegible] πεποιηκέναι· οὗτοι καὶ [illegible]
ἑαυτοῖς καὶ μονογαμοῦσι· λέγουσι γάρ, ἀγγέλων
καταλαμβάνειν· καὶ φιλοσοφοῦσι· ἀποβριθεῖς,
[illegible]· διὸ καὶ ἐκ καρπῶν οἱ ἄλλοι πρὸς
[illegible] ἀεὶ δέχεσθαι [illegible]· περὶ
δὲ τὴν ἐν ἀνθρώποις, οὕτως δογμα-
τίζουσιν· οὐχ ὁμολογοῦσι μὲν ἀληθῶς γενέσθαι
τὴν ἐν ἀνθρώποις τοῦ χριστοῦ· ἀλλὰ
κατὰ φαντασίαν· καὶ ἐν τοῖς παθήμασιν

ὅτι ἄλλο μὲν ἂν ὃν ὑπὲρ ἔμελλεν ἂν τ' αὐτοῦ, καὶ
αὐτὸς ἔφυγεν· ἐν ὑποψίᾳ τοῦ δὲ τὸ τῆς φαν-
τασίας· ἀπὸ τῶν ὑμῶν λημμάτων, ἐν τοῖς εὐα-
γγελίοις κειμένων· δηλῶν λέγουσιν· ὅτι ἐν τῷ
ὄρει ἐκείνῳ, μετεμορφώθη· καὶ ἄφαντος γέγονε·
καὶ πάλιν ὄχλου πολλοῦ περιστατικοῦ τοῦ ζη-
μένος μόνος· τοῦ τὸ δέ, οὐκ ἔστι μὴ καὶ μόνον παρα-
φῆσαι· ὅτι καταφαντασίαν γενομένην ἐν αν-
θρώποις· καὶ ἂν οἱ γάρ, μετεμορφώθησαν
καὶ γεγόνασιν ἄφαντοι· μετεμορφώθη
γὰρ μὲν τοῦ σώματος, ὡς ἔνδοξον πρόσωπον· ὥστε τὸ
μὴ δύνασθαι τοῖς Ἰουδαίοις, ἀτενίσαι εἰς αὐ-
τόν· ἀλλὰ κεκαλυμμένος τὴν ὄψιν, ἐλάλει
αὐτοῖς· ἠφαντώθη δὲ καὶ ὁ Φίλιππος· καὶ
αὐτὸς τῆς ὀρεινῆς, διαφρῆς ἐγένετο εἰς Ἄζω-
τον· ἐγένετο δὲ καὶ ἄλλη αἵρεσις κατὰ τοὺς
χρόνους τούτους ἡ Παύλου τοῦ Σαμοσατέως·
ὅστις καὶ περὶ τῆς θεότητος, ἐσφάλλετο·
καὶ περὶ τῆς ἐνανθρωπήσεως· περὶ μὲν γὰρ
τῆς θεότητος· ὅτι πατέρα μόνον ἔλεγεν· πε-
ρὶ δὲ τῆς ἐνανθρωπήσεως, ὅτι ψιλὸν ἄνθρωπον ἔ-
λεγε τὸν Χριστόν· γενέσθαι δὲ ἐν αὐτῷ τὸν λόγον
τοῦ θεοῦ· μὴ νομίζεσθαι δὲ ὅτι περὶ τῆς ἐναν-
θρωπήσεως τὰ αὐτὰ λέγει τοῖς Νεστοριανοῖς· καὶ
περὶ τῆς θεότητος, τὰ αὐτὰ ἐκ τῷ Σαβελλίῳ·
μὴ νομίζεσθαι δέ· καὶ μὴ δοξάζων τὰ αὐτὰ
τῷ Νεστορίῳ· ὁ μὲν γὰρ Νεστόριος· ἐψι-
λὸν ἄνθρωπον ἔλεγε τὸν Χριστόν· ἀλλ' οὐ τὸν αὐ-
θυπόστατον λόγον τοῦ θεοῦ καὶ υἱόν, ἔλεγε

γενέσθαι ἐν τοῖς αὐτοῦ ἐκείνων· περὶ γὰρ τῆς
τριάδος, οὐχ ἡμαρτάνετο, ἐν ὁ μὲν φώτειος· ὁ δὲ παῦλος ὁ
σαμωσατεὺς, οὐκ ἔλεγε τὸν ἀπ' αἰῶνος [illegible] τὸν
λόγον γεγενῆσθαι ἐν τῷ χῷ· ἀλλὰ λόγον μὲν ἔλεγε,
τὴν κέλευσιν καὶ τὸ πρόσταγμα· τουτέστιν, ἐ
κέλευσεν ὁ θς· καὶ δι' ἐκείνου τοῦ ἀνου· ὃ ἐβού
λητο ἐποίει· ἄλλου δὲ περὶ τὴν θεότητα,
Τὰ αὐτὰ ἐδόξαζε τῷ σαβελλίῳ· ὁ μὲν γὰρ σα
βέλλιος, τὸν αὐτὸν ἔλεγε πρα καὶ υἱὸν, καὶ ἅγιον
πνα· τριώνυμον πρόσωπον λέγων τὸν θν· οὐ
κέτι δὲ, τριάδα δοξάζων· ὁ δὲ παῦλος, οὐ τὸν
αὐτὸν ἔλεγε πρα· καὶ υἱὸν καὶ ἅγιον πνα·
ἀλλὰ πρα μὲν, ἔλεγε τὸν θν· τὸν ποιήσαντα τὰ
[illegible] σαντα· υἱὸν δὲ, τὸν ἄνθρωπον τὸν ψιλόν·
πνα δὲ, τὴν ἐπιφοιτήσασαν χάριν τοῖς
ἀποστόλοις· ἐν τοῖς χρόνοις δὲ τούτοις, καὶ
ἡ σαβελλίου αἵρεσις ἀνέφυ· περὶ ἧς ἡ δι
ἐν τοῖς προλαβοῦσιν ἀφηγησάμεθα· ἐν δὲ τοῖς
χρόνοις· τοῖς αὐτοῖς τῆς ἀρχῆς τῆς βασιλείας
κωνσταντίνου· ἄρχει τοῦ κινήματος· τῆς
ἐν χαλκηδόνι συνόδου· ἄρειον τὸν ἀλεξανδρέα
λοι καὶ πρεσβ, οἱ δέ· σίλβεστρος· ῥώμης
ἐπίσκοπος· ἀλέξανδρος ἐπίσκοπος
ἀλεξανδρείας· εὐστάθιος ἀντιοχείας·
ἀθανάσιος ἀλεξανδρείας·
ἀλέξανδρος, κωνσταντινουπόλεως·
ἱλάριος πικταβέων· πόλεως
ἀκυιτανικ
τῆς ἀφρικῆς· ἀμβρόσιος ὁ μεδιολάνων·
βασίλειος καισαρείας τῆς καππαδοκῶν·

γρηγόριος νύσσης· γρηγόριος ναζιανζοῦ· ἀμ-
φιλόχιος, ἰκονίου· ἀντίοχος πτολεμαΐδος,
τῆς κατὰ φοινίκην· γελάσιος καισαρείας
παλαιστίνης· νεκτάριος ἀττικός·
ὁ ἰωάννης χρυσόστομος· πρόκλος· καὶ φλαβι-
ανὸς κωνσταντινουπόλεως· σευηριανὸς
γαβάλων· ἐπιφάνιος κύπρου· αὐγου-
στῖνος ἱππῶνος πόλεως τῆς ἀφρικῆς· θεόφιλος·
καὶ κύριλλος, ἀλεξανδρείας· τούτοις οὖν
πᾶσι τοῖς ἐπισκόποις, αἱ μὲν τὰ αὐτοῖς αἱρέ-
σεις δέχονται· αἱ δὲ πρὸ αὐτῶν, λέγει· ἀρ-
ξάμεναι δὲ εὐθέως ἐν αὐτῇ τῇ βασιλείᾳ κωνσταν-
τίνου, καὶ τοῦ ἀρείου αἵρεσις· ὅστις καὶ περὶ
τῆς θεότητος· καὶ περὶ τῆς ἀνθρωπότητος
ἐσφάλη· περὶ μὲν τῆς θεότητος ἔλεγεν·
κτίσμα εἶναι τοῦ θεοῦ, τὸν υἱὸν καὶ τὸ πνεῦμα·
περὶ δὲ τῆς ἐνανθρωπήσεως, τὸ σῶμα τοῦ χριστοῦ,
ἔλεγεν· ἄψυχον εἶναι· ἐκεῖνο γὰρ ἔλεγεν αὐτῷ,
ἀντὶ ψυχῆς τὸν λόγον· τοῦτο δὲ ἔλεγεν, ἐπειδὴ ἀλλὰ-
σσειν ἐναλλάξαι αὐτῷ, εἰς δ' ἀγνωσίαν τῆς ἑλλάδος, προσ-
δεχόμενον δῆθεν ἔχει· ἐπεὶ τοῦτο δὲ, ὅτι κτίσμα ἐστὶ θεοῦ·
ἤτοι ποίημα, ὅπερ καὶ τὸ ἅγιον πνεῦμα· ἀ-
πὸ χρήσεων τινῶν, τῶν θείων γραφῶν·
λέγει γὰρ ὡς φησὶν ὁ πέτρος ἐν ταῖς πράξεσι
τῶν ἀποστόλων· ἀσφαλῶς οὖν γινωσκέτω
πᾶς οἶκος ἰσραήλ· ὅτι καὶ κύριον καὶ χριστὸν, αὐτὸν
ἐποίησεν ὁ θεός, τοῦτον τὸν ἰησοῦν ὃν ὑμεῖς
ἐσταυρώσατε· καὶ πάλιν ὁ ἀπόστολος, ἐν τῇ πρὸς
ἑβραίους ἐπιστολῇ, φησίν· ὅθεν ἀδελφοὶ ἅγιοι

κλήσεως ἐπουρανίου μέτοχοι· κατανοήσατε τὸν ἀ-
πόστολον· καὶ ἀρχιερέα τῆς ὁμολογίας ἡμῶν Ἰη(σοῦν)·
πιστὸν ὄντα, τῷ ποιήσαντι αὐτόν· καὶ ἀπό-
στολον δὲ ὁ κ(ύριο)ς, ἐν τοῖς εὐαγγελίοις φησίν· ὁ ἀποστεί-
λας με πατήρ, μείζων μού ἐστιν· τοῦτον δὲ ἀρχιερέα
πρέπον, ποιοῦσιν οἱ ἄλλοι πατέρες· πρὸς τὸν μὲν, ἐναν-
τίας τούτων τῶν χειρόνων παραφέροντες·
ἔπειτα δέ, καὶ ταύτας τὰς προσενεχθείσας
δι' αὐτῶν, θεραπεύοντες· ἐναντίας μέν·
ὅτι φησὶν ἴσος ἀμήνκος· ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος· καὶ ὁ
λόγος ἦν πρὸς τὸν θ(εό)ν· καὶ θ(εὸ)ς ἦν ὁ λόγος·
Καὶ πάλιν ἐν τῇ πρὸς ἑβραίους ἐπιστολῇ πε-
ρὶ τοῦ υἱοῦ, λέγει ὁ ἀπόστολος· ὃς ὢν ἀπαύ-
γασμα τῆς δόξης· καὶ χαρακτὴρ τῆς ὑποστά-
σεως αὐτοῦ· εἰ δὲ ἦν κτίσμα, ἀλλ' οὐ μὴ γέννη-
μα τοῦ θ(εο)ῦ ὁ χ(ριστό)ς, οὐκ ἂν ἐχρημάτισε χαρακτὴρ καὶ
ἀπαύγασμα τοῦ θ(εο)ῦ· καὶ αὐτὸς δὲ ὁ κ(ύριο)ς φησίν·
ἐγὼ καὶ ὁ πατὴρ, ἕν ἐσμεν· καὶ οὕτως μέν, ἀν-
τὸ τῶν ἐναντίων χειρόνων, ἀνατρέπουσι
τὸν ἄρειον· θεραπεύουσι δὲ τὰς δι' αὐτῶν
προσενεχθείσας, τοιούτως λέγοντες· ὁ υἱὸς τοῦ
θ(εο)ῦ, πάντα ὑπομεῖναι ἀξιώσας· ὡς ἄνθρωπος,
οὐκ ἀπηξίωσε καὶ μείζονα αὐτοῦ εἰπεῖν τὸν
πατέρα· ὅταν μὲν οὖν ποίημα αὐτὸν καλεῖ ἡ
γραφή, ἢ ὁ ἀπόστολος· οὐ πρὸς τὴν θεό-
τητα ἀποβλέπων, οὕτως αὐτὸν καλεῖ·
ἀλλὰ πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα· καθὸ μὲν
γὰρ θ(εό)ς, γέννημά ἐστιν θ(εο)ῦ, οὐ ποίημα· καθὸ
δὲ ἄνθρωπος, ποίημα, καὶ ἀπόστολος· καὶ ὅσα

τοιαῦτα· καὶ ἰστέον ὅτι τὸ δόγμα τῆς ἡμετέρας
ἐκκλησίας ἐστὶ τὸ ἀνατρέπον τὸν ἄρειον· ἡμεῖς
γὰρ δύο φύσεις ὁμολογοῦμεν ἐπὶ Χριστοῦ· καὶ τῇ μὲν ἀνθρωπίνῃ
τὰς ταπεινὰς ταύτας φωνὰς ἀναθήσομεν·
τῇ δὲ θεότητι τὰς ἄλλας, οὐκ ἀνατρέπηται·
διὰ τοῦτο τὸ δόγμα τοῦ ἀρείου· τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ,
ἔλεγον ἄψυχον εἶναι· ἵνα τὰς τοιαύτας ταπ-
εινὰς φωνάς, μὴ κυρίως ὡς ἂν σώματι ἀναθῶμεν
τῷ Χριστῷ· ἀλλ' ὡς υἱῷ τοῦ θεοῦ· καὶ εὑρεθῇ κατὰ
τὸ δόγμα αὐτοῦ, ὁ υἱὸς ἐλάττων τοῦ πατρός·
ὅτι δὲ καὶ ψυχὴν ἔσχε τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ· μαρ-
τυρεῖ αὐτὸς ὁ Χριστὸς λέγων· ὅτι ἡ ψυχή μου τετα-
ρακται, καὶ ἀπὸ ἄλλων πολλῶν· κατὰ
τούτου δὲ τοῦ ἀρείου· πρεσβυτέρου ὄντος
ἀλεξανδρείας, ἐκροτήθη σύνοδος ἐν νικαίᾳ,
ἐπισκόπων ἀριθμὸν τιη', βασιλεύοντος
κωνσταντίνου· καὶ καθεῖλον αὐτόν· καὶ συνε-
κολον [illegible] κατ' αὐτοῦ, ἐξέθεντο τὸ,
ὅπερ φέρεται· καὶ τοῖς νομίμοις; ἐξ ἀπ-
αὐτῆς ἐν τύχει· [illegible] τοῦ τοιούτου ὥρα ἄξιος:—

πρᾶξις σὺν θεῷ τετάρτη:—

Μετὰ τὴν αἵρεσιν ἀρείου· μᾶλλον δὲ αὐτῆς
ἐπισυμβαινούσης, ἐκράτησε γὰρ πολὺν χρόνον·
ἀνεφύησαν καὶ ἄλλαι δύο αἱρέσεις· ἥ τε μακε-
δονίου· ἐπισκόπου ὄντος κωνσταντινου-
πόλεως· καὶ ἡ τοῦ ἀπολιναρίου πρεσβυτέρου
ὄντος· καὶ ἡ μὲν τοῦ μακεδονίου αἵρεσις, τοι-
αύτη· κατ' ἀρχὰς μὲν ὕβρι τὴν θεότητα· ἐκκλη-
σίας ἀσεβῶν, τῶν ἀρειανῶν· τὸν μὲν γὰρ υἱὸν

λέγων· γνώριμα τοῦ θεοῦ· τὸ πνεῦμα ποιεῖ μὲν ἐλέγχων·
καὶ ἰσχυρίζεται τὸ δόγμα αὐτοῦ, ἀπὸ τοῦ μὲν φα-
νερῶς φησὶ κεῖσθαι ἐν τῇ ἁγίᾳ γραφῇ, ὅτι θεός ἐστιν
τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον· ἐλέγχεται δὲ, ἀπὸ πολλῶν
χρήσεων· καὶ περὶ τοῦ πνεύματος γὰρ τοῦ ἁγίου,
ὅτι ὡς θεοῦ, ἐμνήσθη ἡ ἁγία γραφή· πρῶτον μὲν, ἐν
ταῖς πράξεσιν πρὸς Ἀνανίαν ὁ ἅγιος Πέτρος·
Ἀνανία· ἱνατί ἐπλήρωσεν ὁ σατανᾶς τὴν
καρδίαν σου ψεύσασθαί σε τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον· ἐ-
νοσφίσασθαί σε ἀπὸ τῆς τιμῆς τοῦ χωρίου·
οὐχὶ μένον σοι ἔμενε· καὶ πραθὲν ἐν τῇ σῇ
ἐξουσίᾳ ὑπῆρχεν; οὐκ ἐψεύσω ἀνθρώποις ἀλλὰ
θεῷ· ἰδοὺ γὰρ φανερῶς, θεὸν ἐκάλεσε τὸ
πνεῦμα τὸ ἅγιον· ἔτι πάλιν ἐν ταῖς πρά-
ξεσι τῶν ἀποστόλων, λέγεται· ὅτι νηστευόν-
των αὐτῶν καὶ λειτουργούντων τῷ κυρίῳ·
εἶπε τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον· ἀφορίσατέ μοι τόν τε
προσ- Παῦλον καὶ τὸν Βαρνάβαν εἰς τὸ ἔργον, ὃ προσ-
κέκλημαι αὐτούς· ἔδειξε γὰρ διὰ τοῦ ἀφορί-
σατε, τὴν οἰκείαν ἐξουσίαν· ὅτι ὡς αὐτὸ ὂν θεὸς
διατάττεται· εἰ γὰρ κτίσμα ἦν θεοῦ καὶ ἅπαξ
τοῦ ἀπεσταλμένον, ἔχρην αὐτὸ εἰπεῖν· ὅτι εἶ-
πεν ὁ κύριος· ἀφορίσατέ μοι τὸν Παῦλον καὶ Βαρ-
νάβαν· οὕτως γὰρ ἡ ἁγία γραφὴ εἴωθε λέγειν·
ὅτε δι' ἀτίμους ἐλάττονος ποιεῖται ὁ κύριος τὸν
λόγον· καὶ ὁ κύριος ἐλθὼν ἐν τοῖς εὐαγγελίοις·
τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὃ παρὰ τοῦ πατρὸς ἐκ-
πορεύεται· δηλοῖ γὰρ διὰ τοῦ ἐκπορεύεσθαι·
ὅτι γνώριμόν ἐστι τῆς οὐσίας τοῦ θεοῦ· οὐδαμῶς

γὰρ ἐπὶ κτίσματος φαίημεν τοῦτο τὸ λῆμμα
λέγουσα ἡ θεία γραφή· πάλιν ὁ μὲν ὑδρογος λέγων ὁ κς·
Πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη·
βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πρς
καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνς· εἰ γὰρ ἦν κτίσ-
μα τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, οὐκ ἂν συνηριθμεῖτο αὐτο-
τοῖς ἀκτίστοις· ἵνα σὺν αὐτοῖς προσκυνῆται·
καὶ συνδοξάζηται. ὁ δὲ Ἀπολινάριος· πε-
ρὶ μὲν τὴν θεολογίαν, οὐ φαίημεν ἁμαρτάνων·
πολλῶν δὲ ἐλαττοῦσιν· καὶ τούτων οἱ Γρηγόριοι,
περὶ ταύτην ἁμαρτάνοντες· κτίσμα μὲν
γὰρ φασιν, οὐ λέγει· λειτουργικὸν δὲ φησί· ὑπονοοῦ-
σιν γὰρ μικρὸν λέγει τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ πατρὸς τὸ πνεῦμα
τὸ μὲν πρῶτον· περὶ δὲ τὴν οἰκονομίαν φανερῶς
διέσφαλται· ἔλεγε γὰρ τὸ σῶμα ὃ ἐνεδύσατο ὁ
θεὸς λόγος, ψυχὴν μὲν ἔχειν· νοῦν δὲ οὐ λαβόντος·
ἀλλ' ὥσπερ ἄλογον ψυχὴν αὐτὸ ἔλαβον ἔχειν· δι-
ισχυρίζετο δὲ τὸ δόγμα αὐτοῦ, οὐκ ἀπὸ εἰ-
τοῦ τινος· ἀλλ' ἀπὸ περινοίας· ἔλεγε γὰρ ὅτι
ὁ νοῦς, ἁμαρτητικόν ἐστιν· ἄτοπον δέ ἐστιν· ὅτι
ὑπομονῆσαι· περὶ τοῦ λόγου τοῦ θεοῦ, ὅτι ψυ-
φθῆ τινι ἁμαρτητικῷ· ἡμεῖς δὲ λέγομεν, ὅτι
τοῦ ψαύοντος· τοῦ ἁμαρτητικοῦ δὲ μᾶλλον
αὐτὸν ὑπομεῖναι σωθῆναι τοῦ ἰατροῦ, καὶ ὅριας
δεομένων· ἐκεῖνον γὰρ ἐπῶσθη, ὃ καὶ συνη-
φθη· τούτων τῶν δογμάτων κινουμένων,
συνάγεται ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει σύνοδος ἁγί-
ων ἀνδρῶν· ρν´ ἥτις ἄνδρας ἔχει μάλιστα,
τοὺς Γρηγορίους· καὶ Ἀμφιλόχιον· καὶ σὺν α

χθέντας. καθαιρεῖται τὸν μακεδόνιον καὶ
ἀπολινάριον· καὶ ἐκτίθενται ὅρον· ἔ-
τοι μάθημα πατέρες, ὁ ἀριθμὸς ρν'·

Περὶ δὲ τὸν χρόνον ἐκεῖνον, ἀνῆσαν τὸ δύο
ἄνδρες μεγάλοι· διόδωρος ὁ ταρσοῦ ἐπίσκοπος·
καὶ θεόδωρος, ὁ μοψουεστίας· οἵτινες
ἀνταγωνίσαντο πρὸς ἀρειανούς. καὶ ἀπο-
λινάριον καὶ μακεδόνιον· καὶ τὴν ἅπασαν
γραφὴν ὑπομνηματίσαντο· καὶ ἐν τῇ με-
ὀντότης μεγάλῃ, ἀπέθανον· καὶ οὐδεὶς ἐν τῇ
ζωῇ αὐτῶν ἐπελάβετο τῆς πίστεως αὐτῶν· ἀλλὰ καὶ
μᾶλλον ἔγραψαν ὑπὲρ αὐτοὺς, πολλοί· καὶ βασί-
λειος γὰρ αὐτοὺς ἐγκωμιάζει· καὶ ἰωάννης
ὁ χρυσόστομος. Ὕστερον δὲ κινουμένου
τοῦ νεστοριανοῦ δόγματος· ἠναγκάσθη κύριλλος·
ὁ πρόφασιν αὐτοῖς ἐπισημον, κατὰ τῶν συγγρα-
μάτων αὐτῶν γράψαι. ἐπειδὴ δὴ κατὰ τούτων
ἴσχυε λίβελλο· τὸ δόγμα αὐτοῦ ὁ νεστόριος. ὑπο-
μνηματίσαντες γὰρ οὗτοι τὴν ὅλην γραφὴν,
οὐκ ἔστησαν ἄχρι τοῦ δέοντος· ἀλλὰ ἀνουλ-
θέντες μερίσαι· τὰς δὲ ἐν τῇ θείᾳ γραφῇ φωνάς·
τὰς μὲν τῇ θεότητι· τὰς δὲ τῇ ἀνθρωπό-
τητι. ἀπέθεισαν δύο ὑποστάσεις τοῦ χ(ριστο)ῦ·
καὶ διαίρεσιν ἀποφάναντες· καὶ δι' αὐτὸ ἠναγκάσθη
ὁ κύριλλος κατὰ τούτων γράψαι. ἐπειδὴ δὲ ἀπὸ
τούτων ἴσχυε λίβελλο· τὸ δόγμα αὐτοῦ ὁ νεστόριος· διὰ
τοῦτο δὲ ἐν τῇ ζωῇ αὐτῶν οὐδεὶς αὐτοῖς ἀντεῖ-
πεν· ἕως δὴ τὸ μάχεσθαι πρὸς τὰς μάλ[illegible]
αἱρέσεις ἐσκέπτε τὰ τοιαῦτα δόγματα·

Μετὰ δὲ χρόνον ὀλίγον τοῦ ἀποθανεῖν θεόδωρον
ἀνεφάνη ἡ αἵρεσις νεστορίου· ἦν δὲ ἐν κωνσταντι-
νουπόλει αὐτὸς ὁ νεστόριος ἐπίσκοπος· ἐν ἀ-
λεξανδρείᾳ δὲ κύριλλος· ἐν ἀντιοχείᾳ δὲ, ἰω-
άννης· τί δὲ ἦν τὸ δόγμα νεστορίου, ἡ διήγη-
σις τοῖς παραλαμβάνουσιν ἐστὶ καινή· καὶ νῦν δὲ μι-
κρὰ διεξελθόντων· οὐκ ἔλεγε γὰρ ἕνωσιν τοῦ
λόγου τοῦ θεοῦ, πρὸς τὸν ἄνθρωπον· ἀλλὰ δύο ὑπο-
στάσεις ἔλεγε, καὶ διαίρεσιν· ὅθεν, οὐδὲ τὴν ἁγίαν
μαρίαν ἐκάλει θεοτόκον· ἀλλὰ χριστοτόκον· ἔλεγε
ἄνθρωπον καὶ ἐνανθρωπεῖν [?] τὸν χριστόν, ἀλλ᾽ οὐ καθ᾽ ἕνωσιν
ἀλλὰ τῇ ἀξίᾳ· καὶ τῇ οἰκειώσει· ὥσπερ λέ-
γομεν περὶ δύο τινῶν φίλων πάνυ ἀλλήλοις
φρονούντων [?] ὅτι οἱ δύο οὗτοι, μίαν ψυχὴν ἔχουσι·
κατὰ τὸ πάντα ἀλλήλοις ἀρέσκειν· διὰ τὴν ὑ-
περβολὴν τῆς φιλίας· τούτῳ δὲ τῷ
Νεστορίῳ, ἐναντίος ἦν ὁ κύριλλος· καὶ ἔγραφεν
αὐτῷ συνεχέστερον, ἀποτρέπων αὐτὸν τοῦ
δόγματος τούτου· ἔγραψε μὲν οὖν αὐτῷ, πρώ-
την καὶ δευτέραν ἐπιστολήν, καὶ οὐκ ἔπεισεν
αὐτόν· ὕστερον δέ, γράφει αὐτῷ τὴν τρίτην ἐ-
πιστολήν· ἐν ᾗ ἔγραψε δώδεκα κεφάλαια
περὶ πίστεως· καὶ ὕστερον ἔγραψεν· ὅτι εἰ μὴ
καταδέχῃ ταῦτα, οὐκ ἔχει τὸ μέρος ἡμῶν μετὰ σοῦ [?] καὶ φιλίαν [?]·
ἀλλ᾽ ἐμμένων [?] ἀνάθεμα ἔσῃ [?]· οὐδ᾽ οὕτως δὲ ἔπεισε·
κινουμένης δὲ τῆς μάχης ταύτης, κελεύει
ὁ βασιλεύς· ἦν δὲ θεοδόσιος ὁ μικρός, γενέσθαι
σύνοδον ἐν ἐφέσῳ· καὶ κρίσιν [?] γενέσθαι κυρίλ-
λου καὶ νεστορίου· ἰωάννην τὸν ἀντιοχείας

48

ἐπισκόπων· ἦλθε μὲν οὖν ὁ Κύριλλος κατὰ τὴν ὁ-
ρισθεῖσαν ἡμέραν μετὰ πάσης τῆς συνόδου
αὐτοῦ, κατὰ τὴν Ἔφεσον· ὁμοίως καὶ Νεστόριος
μετὰ τῆς αὐτοῦ συνόδου· βραδύναντος
Δὲ Ἰωάννου ἐλθεῖν, καὶ παραπροθεσμήσαντος ἡ-
μέρας ιϛ΄· νομίσας ὁ Κύριλλος ὅτι οὐκέτι
ἔρχεται· συνάγων τοὺς εὑρεθέντας ἐπισκό-
πους καὶ ἀναγνωστικῶς ἐπ' αὐτῶν τὰ Νεστορίου
συγγράμματα· καὶ φέρων ἀπὸ τῶν ἄλλων πατέρων·
χρήσεις ἐναντιουμένας αὐτοῖς· Νεστορίου μὴ
συνελθόντος αὐτοῖς· ἀλλὰ λόγον προσπερι-
μένοντος τὴν κρίσιν, ποιεῖται τὴν καθαίρεσιν αὐ-
τοῦ· μετὰ δὲ [illegible] ἡμέρας· ἐλθὼν Ἰω-
άννης καὶ εὑρὼν τὴν καθαίρεσιν Νεστορίου γε-
νομένην χωρὶς αὐτοῦ· ἀγανακτήσας καὶ λυ-
πηθεὶς· ὅτι πρὸς ἀτιμίαν αὐτοῦ γέγονεν
χωρὶς αὐτοῦ ἡ καθαίρεσις Νεστορίου· ἀπὸ τῆς
ἐκκλησίας ἣν συνῆλθεν ὁ Κύριλλος, οὐ συνῆλ-
θεν· ἀλλ' ἰδίᾳ δὲ συνελθόντες, ἐμαχόμενοι πρὸς
Κύριλλον· καὶ ἀνεθεμάτιζον ἀλλήλους· οὐ κα-
τεδέχοντο δὲ Νεστόριον· εὑρέθη δὲ μετὰ Ἰω-
άννου Θεοδώρητος ὅστις ἐλλόγιμος, Κύρου ἐπίσκο-
πος γέγονεν ἀνατολῆς· οὗτος κατὰ Κυρίλλου λόγον
ἐπιλαμβάνεται αὐτοῦ· καὶ τῶν δώδεκα
κεφαλαίων ὧν ἔγραψεν ἐν τῇ περὶ τῆς ἐπι-
στολῆς πρὸς Νεστόριον· καὶ ἀνέτρεπε μάλ-
Παλέγων, ὅτι Ἀρειανός ἐστιν ὁ Κύριλλος· καὶ
τὰ Εὐνομίου καὶ Ἀπολιναρίου φρονεῖ· ὁ δὲ
Κύριλλος· μεταποιεῖ ὡς ἀντιμαχόμενος, τὰ διαιροῦν

τὴν οἰκουμένην τῆς ἐν ᾧ οὗτος μᾶλλον φρον-
τίδα πεποίηται. ὅθεν καὶ ἐδόκει τοῖς·
τὸν θεοδώρητον ὁ κύριλλος· ὡς μίαν φύσιν δο-
ξάζων· ὡς οἱ ἀρειανοί· καὶ οἱ περὶ τὸν ἀπο-
λινάριον. τὴν, οὐδὲ θεοδώρητος φαίνεται
πώποτε. τὸν μετέωρον αὐτοῦ δεχόμενος· ἀλ-
λὰ μόνον τὸν κύριλλον, ἀπομεμφόμενος·
Διὰ τὴν συμμαχίαν ἰωάννου ἀτιμίαν· ἱστέον δέ·
ὅτι ἀφαιρεῖται ἰωάννου τοῦ ἀντιοχείας ἐπι-
σκόπου πρὸ τῆς συνόδου ταύτης, ἐπιστο-
λὴ πρὸς νεστόριον ἀναστρέπουσα τὸ δόγμα
αὐτοῦ· ἐν ᾗ ὑπέγραψαν πάντες οἱ τῆς αὐτῆς
τοῦ συνόδου· ἱστέον δὲ καὶ τοῦτο· ὅτι
Φέρονται ἐν μέσῳ ἐπιστολαὶ θεοδωρήτου καὶ
νεστορίου· ἐν αἷς ἀλλήλους ἀποδέχονται· πλα-
σταὶ δὲ εἰσίν· πλάσαντος δὲ αὐτὰς οἱ αἱρετικοί,
τοῦ μάχεσθαι δι᾽ αὐτῶν, πρὸς τὴν σύνοδον·
χρὴ δὲ καὶ οὐ λαθεῖν τις γνῶναι· ὅτι θεοδώρητος
λίαν ἐμίσει νεστόριον, ἀναγνώτω τὸ περὶ τῶν
αἱρέσεων τὸ αὐτοῦ θεοδωρήτου γεγραμμένον,
βιβλίον· καθαιρεθέντος οὖν νεστορίου· καὶ
τοῦ τόμου κινηθέντων, διαλυθείσης συνόδου·
ἕκαστοι ἀναχωρήσαντες εἰς τὸν ἴδιον τόπον·
καὶ ὁ μὲν κύριλλος· εἰς ἀλεξάνδρειαν ἦλθεν·
ὁ δὲ ἰωάννης εἰς ἀντιόχειαν· καὶ ἐκ τούτου
μάχη τῶν αἰγυπτίων, πρὸς τοὺς ἀνατολικούς·
καὶ ἐδόκουν οἱ μὲν ἀνατολικοί, τὰ νεστορίου
φρονεῖν· οἱ δὲ αἰγύπτιοι, τὰ ἀπολιναρίου·
τῆς δὲ μάχης ταύτης ἐν ἱκανῷ μενούσης, γράφει

θεοδόσιος ὁ βασιλεὺς κυρίλλῳ, ἵνα φιλιωθῇ τῷ ἰω
άννῃ· καὶ ἰωάννῃ ἵνα φιλιωθῇ κυρίλλῳ· καὶ
δεξάμενος ὁ ἰωάννης τὰ γράμματα τοῦ βασι
λέως· ποιεῖ ἐπιστολὴν πρὸς κύριλλον· πε
ρὶ χριστοῦ ὅπως δοξάζει· καὶ πέμπει διὰ παύ
λου τοῦ τῆς ἐμεσηνῶν πόλεως ἐπισκόπου· καὶ
συναινέσαντος αὐτῷ κυρίλλου, διαλύεται ἡ
μάχη τῶν ἀνατολικῶν ἐπισκόπων, πρὸς
αἰγυπτίους· χρόνου δὲ ὀλίγου διαδραμόντος,
ἄρχεται ἡ ἐν χαλκηδόνι σύνοδος κινεῖσθαι·
ἦν δὲ κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους τῆς ἀλεξαν
δρέων ἐκκλησίας ἐπίσκοπος, διόσκορος·
κωνσταντινουπόλεως δὲ, φλαβιανός· ῥώμης
δὲ, λέων· ἀντιοχείας δὲ δόμνος· ἐν δὲ κων
σταντινουπόλει· ἦν τις εὐτυχὴς τοὔνομα,
πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης· οὗτος
ἐδόξαζε, μὴ εἶναι τὸ σῶμα τοῦ χριστοῦ ὁμοούσιον ἡ
μῖν μετὰ τὴν ἕνωσιν· διὰ τὴν ὑπεροχὴν
τῆς ἑνώσεως· καὶ τὸ μίαν φύσιν λέγειν, οὐκέ
τι λέγειν ὁμοούσιον ἡμῖν τὸ σῶμα· τούτου τοῦ
εὐτυχοῦς, γνώριμος ἦν, εὐσέβιος ὁ δορυλαίων
ἐπίσκοπος· καὶ γνοὺς ὁ ζηλωτὴς αὐτοῦ τὸ δόγμα τοῦτο,
ἀνήγγειλε φλαβιανῷ· ὁ δὲ ἐπετίμησε
τῷ εὐτυχεῖ τοιοῦτον δόγμα, ὡς φέρον πῆμα
μὴ διαστρέφειν, ἢ ἐπιτιμίων· ὁ δ' οὖν φλαβι
ανὸς τοῦτο μὴ ἀκούσας, συνήγαγε τοὺς τῆς αὐ
τοῦ συνόδου ἐπισκόπους, ὡς τριάκοντα·
καὶ ἠρώτησεν ἐπ' αὐτῶν, τὸν εὐτυχῆ λέγων·
ὁ πόσον ὁμολογεῖς τὸ σῶμα τοῦ χριστοῦ· ὁμοούσιον ἡμῖν
εἶναι;

ὁ δὲ ἀπεκρίνατο· ὅτι μέχρι μὲν τῆς σήμερον· οὐ
χριστὸν ὁμολόγουν· δι' ὑμᾶς δὲ ὁμολογῶ· τοῦ τοῦ δὲ ἐλέγχον-
τος ἀφωνίαν· ἀπεκρίνατο πρὸς αὐτὸν ὁ φλαβιανός·
οὐχ ἡμεῖς ἐσμὲν οἱ ταῦτα σοι λέγοντες ὁμολογεῖν,
ἀλλ' οἱ πατέρες· ἃ γοῦν ὁμολογεῖς, ἀναθεμάτισον
τοὺς μὴ οὕτως δοξάζοντας· ὁ δὲ εἶπε πρὸς
αὐτόν· ὅτι ὡς εἶπον· μέχρι τῆς σήμερον· οὐχ ὡ-
μολόγουν τοῦτο· δι' ὑμᾶς δὲ λέγω· οὐκ ἀναθεματίζω
δὲ εἰμί· οὐαί μοι γάρ ἐστιν· ἐὰν ἀναθεματίσω τινά·
ἐὰν γὰρ ἀναθεματίσω τινά· τοὺς πατέρας μου ἀναθε-
ματίζω· καὶ τὴν θείαν γραφήν· αὕτη γάρ ἐστιν ἐκ-
μὴ λέγουσα καὶ ἡμῖν, ὁμοούσιον τὸ σῶμα τοῦ χριστοῦ·
Ταῦτα ἀκούσας ὁ φλαβιανός· καθεῖλεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς
πρεσβυτερίας, καὶ τοῦ ἀρχιμανδρίτην· ἀ-
σοφῶν· ὅτι οὐκ ἔξεστι κατ' ἀνάγκην ποιῆσαι· τοῦ τοῦ δὲ
καθαιρεθέντος· γράφει ὁ φλαβιανός, τῷ λέοντι·
ῥώμης ἐπισκόπῳ τὴν καθαίρεσιν· καὶ ἀντιγράφει
πρὸς αὐτὸν λέων· ὅτι καλῶς αὐτὸν καθεῖλες·
Ἐκάλει πολλῶν ἐπιβολὴν αὐτὴν ὁμολογοῦντος· τοῦ ῥί-
ψαι ἀμφιβολίας εἰς μοὶ διαδεχομένων οἱ, λέγοντες αὐτὸν
κακῶς ἔχειν· ὁ δὲ εὐτυχὴς μετὰ τὴν καθαίρεσιν
σὺν ὄχλοις ἐνέτυχε τῷ βασιλεῖ· λέγων ἠδικεῖσθαι
ὑπὸ φλαβιανοῦ· καὶ τότε κελεύει ὁ βασιλεὺς θεο-
δόσιος γενέσθαι ἐν ἐφέσῳ οἰκουμενικὴν σύνοδον·
ἵνα ἀνακρίνωσιν εἰ καλῶς καθεῖλεν ὁ φλαβιανὸς
τὸν εὐτυχῆ, ἢ οὔ· ἐπετράπη δὲ τὴν πᾶσαν ἐκεῖσε
διοσκόρῳ τῷ ἐπισκόπῳ ἀλεξανδρείας· γενο-
μένης δὲ τῆς συνόδου· πρῶτον μέν, ἄτοπον
ἐποίησεν ὁ διόσκορος· μόνον γὰρ ἀνθρώπου πάντως

παραγενομένου Φλαβιανοῦ· οὐκ εἴασε δὲ αὐτὸν συνηγορῆ-
σαι αὐτοῖς ἢ ὑβρισθῆναι αὐτόν· τινὰς δέ τε ὑβρίζειν
ἀμφιβάλλειν ὑπομιμνήσκεσθαι ... οὐδὲ τὸν κα-
τηγορούμενον Εὐτυχέα ... παρελθεῖν μετὰ τὴν
κρίσιν· ἀλλὰ καταψηφισάμενος Φλαβιανοῦ, κα-
θεῖλεν αὐτόν· τὸν δὲ Εὐτυχῆ ἐδέξατο· καὶ ἐποίη-
σε ... πρεσβύτερον καὶ ἀρχιμανδρίτην·
Τούτου γενομένου, διεχύθη ἡ σύνοδος· καὶ ἀπέθα-
νον τοῦ Φλαβιανοῦ· ἀπεχθόμενος ὁ τότε ...
ταῖς τοῦ ἐρημικοῦ ἐπισκόπου· αὐτὸς γὰρ οὐδέ-
ποτε ἦν εἰς ... σύνοδον· ἐπιστείλας αὐτῷ,
τὰ γενόμενα· ὁ δὲ ἀκούσας, ἠγανάκτησεν· καὶ
προσέρχεται Οὐαλεντινιανῷ τῷ ἑσπερίῳ βασι-
λεῖ, ὑπὲρ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ... παραθεῖν Οὐαλε-
ντινιανόν· δύο γὰρ ἦσαν τότε κατὰ τοὺς χρόνους ἐκεί-
νους βασιλεῖς· εἷς ἐν Ῥώμῃ, καὶ εἷς ἐν Βυζαντίῳ·
Οὐαλεντινιανὸς οὖν ὀχλούμενος ὑπὸ Λέοντος· τοῦ
ἐπισκόπου, γράφει Θεοδοσίῳ τῷ ἀνεψιῷ· ἵνα
ἐπιτρέψῃ σύνοδον γενέσθαι, εἰς τὸ γνῶναι εἰ
καλῶς ἔκρινεν ὁ Διόσκορος· ὁ δὲ Θεοδόσιος ἀν-
τέγραψεν αὐτῷ λέγων· ὅτι οὐ ποιῶ ἄλλην σύ-
νοδον· καλῶς γὰρ ἔκρινεν ὁ Διόσκορος·
Ἀποθανόντος δὲ Θεοδοσίου, γίνεται βασιλεὺς Μαρ-
κιανός· καὶ ἐπιτρέπει εὐθέως γενέσθαι οἰκου-
μενικὴν σύνοδον ἐν Χαλκηδόνι· ὀφείλουσαν κρῖναι
τὰ ... γεγενημένα· περὶ τῆς ἐν Ἐφέσῳ συνόδου·
εἰ καλῶς ἐκρίθη τὰ γενόμενα περὶ Φλαβια-
νοῦ ἐν ... ταύτης οὖν τῆς συνό-
δου γενομένης ἀνδρῶν χλ'· τηνικαῦτα παρόντε

ἡμέρᾳ, συνῆλθον αὐτοῖς Διόσκορος· ἦττον ὁ ἑσπέ-
ρας καταλαμβανούσης· καὶ διαλυθέντος τοῦ συνε-
δρίου· τῇ ἄλλῃ ἡμέρᾳ ἐλθόντες, ἔπεμψαν
δὶς καὶ τρίς· καὶ οὐκ ἠνέσχετο ἐλθεῖν· ὡς δὲ
οὐκ ἦλθε μετακληθεὶς ἐκ τρίτου· κατὰ τοὺς κανό-
νας· καὶ μὴ ἀπαντήσαντα, καθαιροῦσιν αὐτόν· καὶ
ἐξορίζουσιν εἰς Γάγγρας· καὶ ἐκτίθενται μάθη-
μα, πῶς δεῖ πιστεύειν· ὅτι ἕνα Χριστὸν ἐν δυσὶ φύσεσιν
ἀσυγχύτως· ἀδιαιρέτως· καὶ οὕτως διαλύεται
ἡ σύνοδος· ἐν τούτοις οὖν ἡ θεωρία:–

πρᾶξις σὺν θεῷ· ε'

Διαλυθείσης δὲ τῆς συνόδου τῆς ἐν Χαλκηδόνι·
καὶ Διοσκόρου ἐξορισθέντος, εἰς Γάγγρας· συνα-
πορρεῖ καὶ αὐτῷ, πᾶς ὁ ὄχλος Ἀλεξανδρείας
καὶ Αἰγύπτου· καὶ γίνεται ἀντ' αὐτοῦ δεχόμενος
τὸ δόγμα τῆς συνόδου, Προτέριος· τούτῳ δέ,
οὐδεὶς τῶν Ἀλεξανδρέων ἐκοινώνει· ἀλλ' οὕτως
αὐτὸν ἐμίσουν· ὥστε συναχθέντες ἔκαυσαν αὐτόν·
οἱ δὲ αὐτοὶ [illegible] διὰ τὸ φοβεῖσθαι αὐτὸν κακὰ
ἀπὸ τοῦ βασιλεύοντος, οὐδεὶς [illegible]· ἀπο-
θανόντος δὲ Διοσκόρου ἐν Γάγγραις· διαδέχεται
αὐτὸν Τιμόθεος· καὶ κῶ ὁ μετὰ Προτέριον, φα-
νερῶς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἐπίσκοπος· ὁ δὲ Τιμό-
θεος, ἐκρύφθη· οὗτος δὲ ὁ Τιμόθεος ἀναθεματί-
ζει καὶ τὴν σύνοδον, ἀναθεματίζει καὶ τὸν ἅγιον Λέ-
οντα· ἐπεί, μὴ ἔλεγον ὁμοούσιον ἡμῖν, τὸ σῶμα τοῦ Χ(ριστο)ῦ·
τὴν δὲ ἐν Χαλκηδόνι σύνοδον, ὅτι δύο φύσεις ἔ-
λεγε τοῦ Χ(ριστο)ῦ· ἀπεστράφη τὸ δὲ καὶ ὑπὲρ Διόσκορος
ὁ πιστεύσας, οὕτως ἐπίστευον· καὶ θὸν τοιοῦτον

τὸν προτέριον, διαδέχεται Τιμόθεος· καὶ ἦσαν ἀμφότεροι
Τιμόθεοι· ὁ μὲν, φανερῶς δεχόμενος τὸ δόγμα τῆς
συνόδου· ὁ δὲ κρυφὰ δεχόμενος τὸν διόσκορον· ἀ-
ποθανόντων οὖν τῶν δύο τούτων· τὸν μὲν ἀ-
πὸ διοσκόρου, διαδέχεται πέτρος ὁ μογγός· τὸν
δὲ τῆς συνόδου ἰωάννης· ἐκ βασιλέως δὲ κατατρε-
χομένοις τούτοις, ὁ ζήνων· οὗτος θεωρῶν τὸ σχίσμα
τοῦτο μέγα· κινούμενος ὁμόνοιαν ποιῆσαι τῶν
ἐκκλησιῶν· γράφει ἐπιστολήν· ἥνπερ ἐκάλεσεν
ἑνωτικὸν μᾶλλον δὲ κενωτικόν· περιέχουσαν,
περὶ πίστεως ἴσμεν· ἅπερ ἦρχε τὸ κάθισμα
τῶν ἐν νικαίᾳ· καὶ ἀναθεματίζουσα· ἅπερ τῶν
νοουμένων τῶν ἐν καλχηδόνι· ὁ ζήνων δὲ ἦν τὰ
τῆς ἐν χαλκηδόνι συνόδου· διαρρήδην δὲ αὐτὴν
οὐκ ἀνεθεμάτιζεν· τοῦτο δὲ ἔγραψεν· ὁ πέτρος
Τῆς τῶν ἐν χαλκηδόνι συνόδου ἢ τῶν προτέρων
ἀλλαχοῦ γενομένων· μὴ καλῶς δογματίζει, ἀνάθεμα
ἔστω· τούτου τοῦ ἑνωτικοῦ ἐλθόντος, δέ-
χεται μὲν αὐτό, πέτρος ὁ μογγός· φεύγει δὲ ἰωάννης,
ἀπορρίπτων ἐκεῖνο· ἔφυγε καὶ πέτρος ὁ κναφεὺς ἐν ἀντι-
οχείᾳ· ὑπὸ ζήνωνος πρὸ μικροῦ γεγονὼς ἐπίσκοπος·
γενόμενος δὲ τοῦ ἑνωτικοῦ, ὁ πέτρος πρὸς δῆλον
ὅτι παρὰ τοῖς ἀλεξανδρεῦσι, προέθηκε τό· δεξά-
μενος δὲ τὸ ἑνωτικὸν ὁ πέτρος, διαδέχεται καὶ
τὸν θρόνον ἀλεξανδρείας· καὶ οὐκέτι κρυφᾶ,
ἀλλὰ φανερῶς ἐπίσκοπος· διὰ δὲ τὴν ἐπὶ τῶν ἱερῶν
κανόνων ἀκρίβειαν· ὅπερ ἦρχον περὶ τῆς ἐν χαλ-
κηδόνι συνόδου· ἀποσχίζονται τινὲς αὐτῶν
ἀπὸ πέτρου, καὶ οὐκέτι κοινωνοῦσιν αὐτῷ· διὸ τὸ δὲ

ξάμενος τὸ δ' οἰκουμενικόν, οὐ φανερῶς ἀνεθεμά-
τισε τὴν σύνοδον· καὶ ἐσχίσθησαν οἱ τοιοῦτοι
ἀκέφαλοι· διότι τῷ πατριάρχῃ αὐτῶν μὴ ἀ-
κολουθήσαντες καθ' ἑαυτοὺς ἐκοινώνουν· ὁ δὲ
τοῦ Πύρρος [illegible] καὶ [illegible] ἐπολύ- γνῶτ[illegible] ὁ πυρ
[illegible] ἀναθεματίσαι φα-
νερῶς τὴν σύνοδον· καὶ ἐδέχθη [illegible] τὸ ἑ-
νωτικόν· [illegible] καὶ τὴν σύνοδον
φανερῶς [illegible] ἐκοινώνησαν αὐτῷ
οἱ ἀκέφαλοι [illegible] ἀρχῆς
τὸ ἑνωτικόν [illegible] ἀναθεματίσας τὴν σύνοδον·
τὸν δὲ Πύρρον [illegible] καὶ
Οὕτως δὲ [illegible] τὸ ἑνωτικὸν ἀνεθεμάτισε
τὴν σύνοδον [illegible] ἐκοινώ-
νησαν οἱ ἀκέφαλοι [illegible] τοῦ Πύρρου [illegible]
[illegible] θαυμαστόν [illegible]
[illegible] καὶ [illegible] Τιμόθεος· +
οὗτοι δὲ [illegible] ἑνωτικόν·
ἀνα[illegible] τὴν σύνοδον [illegible]
[illegible]
[illegible] καὶ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

διανοούμενος· φοβηθεὶς ὁ σεβῆρος, φεύγει εἰς ἀλεξάνδρειαν· ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ, ἰουλιανόν τινα ἐπίσκοπον, ἁλικαρνασσοῦ· οὗτοι ἐλθόντες [illegible]· ἐκαθέζοντο ἕως τοῦ θανάτου· καὶ ἀπὸ τέλους κινηθέντος μεταξὺ αὐτῶν, ἀμφισβητήσεως· περὶ φθαρτοῦ, καὶ ἀφθάρτου· ἄρα τοῦ σώματος Χριστοῦ· πρὸ τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ φθαρτὸν ἦν ἢ ἄφθαρτον· ὁ μὲν γὰρ ἰουλιανὸς κατακολουθῶν τῇ ἀρχαίᾳ αὐτῶν δόξῃ, ἔλεγεν ὅτι ἄφθαρτον ἦν τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ· εἰ μὴ γὰρ ἦν [illegible] μὲν αὐτὸ ἄφθαρτον· ἀλλ' ἄφθαρτον, διαφορὰν ἔχον μὲν πρὸς τὸν λόγον τοῦ θεοῦ· διαφορὰν δὲ [illegible], δι' ὃ φθαρτο[illegible]ρίσκοντα τὸ Χριστοῦ· καὶ πάλαι [illegible] μαχόμενοι τῇ συνόδῳ· πρὸς ταῦτα ἐλέγχων ὁ σεβῆρος· ὅτι δυνάμει καὶ φθαρτὸν ἦν τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ· ὅτι διαφορὰν [illegible]· καὶ μίαν φύσιν ἦν [illegible]· καὶ ἐπεὶ [illegible] μαχόμενοι πρὸς ἀλλήλους,

Καὶ συγγράφουσιν [illegible] ἐπιθέμενοι κατὰ ἀλλήλων· ὁ δὲ τιμόθεος· ποτὲ μὲν, τούτῳ· ποτὲ δὲ ἐκείνῳ, συνηγορεῖ· μετὰ ταῦτα δὲ ὁ τιμόθεος [illegible] πρὸς τὸν [illegible] τελευτῶν· μετὰ [illegible] αὐτὸν γενέσθαι [illegible] καθελεῖν αὐτόν· ἦσαν δὲ τότε, [illegible] γαϊανὸς καὶ θεοδόσιος· ὁ μὲν γαϊανὸς ἀρχιδιάκονος τιμοθέου· ὁ δὲ θεοδόσιος [illegible]· ἀποθανόντος οὖν τιμοθέου χειροτονεῖ ὁ κλῆρος καὶ οἱ πρῶτοι τῆς πόλεως, θεοδόσιον ἐπίσκοπον· τούτου χειροτονηθέντος· [illegible] ὁ δῆμος· καὶ

ἑωρακὼς αὐτὸν ἐπὶ τοῦ θρόνου καθεζόμενον·
οὕτως ἠγανάκτησαν· ἐν μέσῳ γὰρ αὐτὸν ὥσ-
περ ἱερεύοντα εὐθέως, ἀπὸ τοῦ θρόνου ὑπέρριψαν
αὐτόν· καὶ ὁ μὲν Θεοδόσιος ἔφυγεν· Γαϊανὸς δὲ
ἐκάθισεν ἀντ' αὐτοῦ, ἀχειροτόνητος ἐπίσκοπος· συναπέστη-
σαν δὲ καὶ τοῖς προσώποις, οἱ τῆς πόλεως·
Οἱ μὲν γὰρ τῆς πόλεως μᾶλλον ἦσαν μετὰ Θεο-
δοσίου· ὁ δὲ δῆμος, μετὰ τοῦ Γαϊανοῦ συνέκει-
το. οὐ μόνον τοῖς προσώποις συναπερράγη
μάλιστα ἡ πόλις, ἀλλὰ καὶ τοῖς δόγμασιν· ὁ γὰρ
Γαϊανός, τῷ δόγματι ἠκολούθει Ἰουλιανοῦ· ὁ δὲ
Θεοδόσιος, τῷ δόγματι Σευήρου· ἀκούσας
δὲ τὰ γενόμενα Ἰουστινιανὸς ὁ βασιλεύς, πέμ-
πει τὸν Ναρσῆν· ὀφείλοντα μαθεῖν, τὸ ἀσφαλὲς
ἄρχειν, ἐκ τῶν δύο ἐπίσκοπον· ὁ δὲ Ναρσῆς·
ἐλθὼν καὶ ἐρωτήσας· τὸ ὄψιν ἐκ τῶν δύο
πρότερος γενόμενος, καὶ μαθὼν ὅτι Θεοδόσιος·
τὸν μὲν Γαϊανόν, ἐξώρισεν, καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ
ὁ Γαϊανὸς ἐκεῖ μὲν οὐκ ἔχει τὸ σύμφορον· τὸν δὲ Θεοδόσιον,
ἐκάθισεν εἰς τὸν θρόνον· χρόνου δὲ μικροῦ δι-
αγενομένου, μεταπέμπεται καὶ καθαιρεῖ καὶ Θεο-
δόσιον Ἰουστινιανός· καὶ φέρει αὐτὸν ἐν τῷ Βυ-
ζαντίῳ· ἀντ' αὐτοῦ δὲ χειροτονεῖ Παῦλον·
δεχόμενον τὸ δόγμα τῆς συνόδου· ὅστις
καθῃρέθη, ὡς συνειδὼς ἐν Ψώῳ φόνῳ· κα-
θαιρεθέντος δὲ Παύλου· γίνεται ἀντ' αὐτοῦ
Ζωΐλος· ὅστις καὶ αὐτὸς καθῃρέθη· ὡς ἐν
τοῖς ἔδοξεν ὑποβαρύνων· μετὰ Ζωΐλον γίνεται
Ἀπολινάριος· μετὰ τὸν Ἀπολινάριον Ἰωάννης·

με τὸ αὐτὸ μὴ ἰδὼν, ἄγγελος [illegible] ὡς μόνου [illegible] ἀπόστολ[illegible]
σωμοδῖται. Καὶ αὕτη μὲν ἡ [illegible] [illegible] ἐπίσκο[illegible]
καθ[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] τοῦ
θεοδοσίου, ἐκινήθη [illegible] [illegible] [illegible]
ἔτος [illegible] ὁ Κ(ύριο)ς ὁ [illegible] [illegible] [illegible]
ὥραν [illegible] οὐδὲ [illegible] [illegible]
ὅθεν [illegible] [illegible] ὁ Χ(ριστὸ)ς [illegible] [illegible] καὶ
ὁ [illegible] θεοδόσιος, [illegible] [illegible] καὶ [illegible]
καταἰ[illegible] [illegible] ἄλλοι δὲ [illegible] [illegible] αὐτὸν,
[illegible] καὶ [illegible] αὐτοῦ καὶ ἐκ τούτου
[illegible] [illegible] τῶν θεοδοσιανῶν, οἱ [illegible]
[illegible] καὶ ἐκκλησίας ἰδίας [illegible]
καθ᾽ ἑαυτοὺς [illegible] [illegible]

Θεοδοσίου [illegible] [illegible] ἐκινήθη [illegible]
τὸ δόγμα, [illegible] τριθεϊτῶν. οὐ αἱρεσιάρχης [illegible]
[illegible], ὁ φιλόπονος [illegible] [illegible] ἐκκλη-
σία. ὅτι [illegible] [illegible] [illegible] ἐκ-
[illegible] καὶ [illegible] [illegible] ἐκκλησία
[illegible] [illegible] ὅτι [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ἀμφὶ [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] καὶ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] καὶ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ἐκκλησίαν.
οἱ αἱρετικοὶ. ὅτι [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ἐκκλησίαι [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ὁμολογουμένως, τρεῖς ὑποστάσεις ἔχει· ἐπεὶ
δὲ ταῦτα ἐλέγομεν ἡ ἐκκλησία· ἀπεκρίνατο
ὁ φιλόσοφος· ὅτι καὶ ἄλλως τρεῖς φύσεις λέγειν ἡ-
μᾶς, ἐπὶ τῆς ἁγίας τριάδος· ἔλεγε δὲ ταῦτα
λαβὼν τὴν ἀφορμήν, ἀπὸ τῶν ἀριστοτελι-
κῶν· ὁ γὰρ ἀριστοτέλης φησίν· ὅτι εἰσὶ τῶν
ἀτόμων· καὶ μερικαὶ οὐσίαι· καὶ μία κοι-
νή· οὕτως οὖν καὶ ὁ φιλόσοφος ἔλεγεν· ὅτι
εἰσὶ τρεῖς μερικαὶ οὐσίαι ἐπὶ τῆς ἁγίας τρι-
άδος· καὶ ἔστι μία κοινή· ἐν τούτοις,
ἡ θεωρία·

πρᾶξις ἕκτη· ϛ

Μετὰ τὰ προειρημένα, φέρε δὴ καὶ περὶ ἑπτὰ
χαρισμάτων τινῶν· ἀποκρινοῦμαι πρὸς
τὴν ἐκκλησίαν λέγουσι παρ᾽ αὐτοῖς οἱ διαμελ-
λόμενοι, ἱερὰ διακονία· διέχονται δὲ
αὐτὰ τέλειχ· ἔστι δὴ τὰ μὲν αὐτῶν, ἰσοβα-
στοιν, ἐκ τῶν παραχθέντων τῶν ἐν χαλκη-
δόνι συνόδῳ ἀναλαμβανομένων· τὰ δὲ ἀπὸ συ-
λλογισμῶν, καὶ περινοίας· τὰ δὲ ἀπὸ
χειρόνων· ἀλλ᾽ ἀποκρίνονται, περὶ τῶν ἱστο-
ρικῶν ἀναλαμβανομένων· εἰσὶ δὲ ἀμέχολ-
γὰρ ἐπὶ χαρίσματα, τὰ τοσαῦτα τῶν πρώτο-
στι, τοῦτο· ὁ ὅπου δεῖ δέχεσθαι τὴν ἐν χαλ-
κηδόνι σύνοδον· ἐπειδὴ οἱ ἐν αὐτῇ γενόμενοι
ἄνδρες, παλαιοὶ εἰσὶν καὶ ἀλλόκοτοι·
οὗτοι γὰρ καθεῖλον· τὸν εὐτυχῆ, ἐν ᾧ ἐξαρτίω·
καὶ τὸ ἐναντίον ἔλεγον τοῦτο, τὸν μὲν εὐτυχῆ ἐδέ-
ξαντο· μετὰ διοσκόρου τὸν δὲ φλαβιανόν.

ἀπεκάλουν το· ἐλθόντων δὲ πάλιν ἐς τὴν χαλκη-
δόνι σύνοδον· τὸν μὲν φλαβιανὸν ἐδόξαζον το· τὸν
δὲ διόσκορον, ἀπεκάλουν το· πρὸς τοῦτο λέγο-
μεν· ὅτι περὶ τῶν μὲν, δόγμα γὰρ ἔσεσθαι κίνδυ-
ναι ἀνθρώπινα· καὶ ἀλλαχοῦ γὰρ τὴν αὐτῶν
ἀρχόντων περὶ καὶ ἀκριτῶν, τοῦτο φαίνονται πολ-
λάκις πεπονθότες· ἐπεὶ ταῦτα δὲ ἢ καὶ ἐν·
ἢ καὶ τεσσαρακοντ· ἀπὸ τῶν χριστιανῶν ἀρεθέν-
των ἐτῶν . . τῇ συνόδῳ ἀναφαίνουσαν πάλιν
κολάσ, . . οὐ διὰ ταῦτο χεὴ τῶν ἀνδρῶν, σύ-
νοδον ἀποκαλεῖσθαι· δεύτερον δὲ ἐ-
πιχείρημα καὶ λέγει τοῦτο· ὅτι αὐτὴ ἡ ἐν χαλκηδόνι
σύνοδος· ὡς ὅτι μὲν ἐκ τῶν προειρημένων ἀνα-
τήμαθεν, φαίνεται εἰ ποῖα· ὅτι οὐ διὰ τί
καθῃρέθη ὁ διόσκορος· ἄρα αὐτὸς μὲν, καλῶς
ἐδόξαζεν· ἡ δὲ σύνοδος, κακῶς αὐτὸν ἀπεκά-
λεσε· καὶ τοῦτο πλέον τοι αὐτῇ συνόδον ἔχει μὲν
δόξασθαι· ἀλλ' ἐνδέχεται μὲ ἐπεὶ δὴ καὶ ἄλλο ἄτο-
πον ἐκ τούτου κεῖνον ἀναφαίνεται πᾶν· τίνος
κινηθέντος ἐλέχθη τὸ ῥητὸν τοῦτο· ἰστέον
οὖν ὅτι κινηθέντων τῶν χριστιανῶν χαλκηδόνι·
καὶ καθελόντων τὸν διόσκορον· μετὰ ταῦτα
ἔδοξεν αὐτοῖς, ὥστε ὅρον πίστεως καὶ μάθη-
μα ποιήσαι· καὶ δὴ οἱ πρὸς τοῖς αὐτοῖς κα-
θ' ἑαυτοὺς γενόμενοι, ἐξεφώνησαν τὸν ὅρον
οὗ, ἀκολουθία ἐστὶν ἐν ἡμῖν, τῇ συνόδῳ
περὶ σχεδόν· οὗτος ὁ ὅρος, τὸ δὲ ὁμοούσιον·
τοῦτο ἀναγνωσθέντος, πολλὴ γενομένη ἀμφι-
κολία· μεταξὺ τῶν ἐπισκόπων· οἱ δὲ ἄρχοντες

οὐδ' ἔπεμψαν οἱ βασιλεῖς πρὸς κατάστασιν· ὁρῶν-
τες αὐτοὺς ἀμφιβάλλοντας, ἔφησαν πρὸς αὐ-
τούς· ὅτι ὁ Διόσκορος, τὸ ἐκ δύο φύσεων
ἑνωθέν, ὁ δὲ Φλαβιανὸς ταπος λέγων· ἐν δύο φύσεσι
ἔλεγε μετὰ Χριστοῦ· αὐτῇ ἑνώσει ἀσυγχύτως· ἀδιαι-
ρέτως· τὴν μὲν δ' ἐπακολουθῆτε Διοσκόρῳ
κ(αὶ) Λέοντι· ἀναγινωσκόντων δὲ πάντων ἔφησαν· ὅτι
ὡς ὁ Λέων πιστεύομεν· ἀνάθεμα Διοσκόρῳ·
τούτων δὲ καὶ ἄλλων τινῶν λεχθέντων· τῶν
ἀχθέντα τε γεγραμμένα· Ἀνατόλιος ὁ ἀρχιε-
Κωνσταντινουπόλεως, ἔφησεν· ὅτι οὐ διὰ
πίστιν καθῃρέθη ὁ Διόσκορος· ἀλλ' ὅτι ἀκοι-
νωνησίαν ἐποίησε τῷ μακαρίῳ Λέοντι· καὶ
ὅτι ἐκ τρίτου κληθεὶς ἐκ τῆς συνόδου, οὐκ ἦλ-
θεν· τούτων οὖν οὕτως ἐχόντων· δεόντως ἀ-
ποροῦσιν οἱ διακρινόμενοι πρὸς τὴν ἐκκλη-
σίαν προσιτόν· ὅτι διὰ πίστιν ἔφησεν ἡ σύνοδος
αὕτη, μὴ καθαιρεθῆναι τὸν Διόσκορον, διὰ
τί αὐτὸν ἀναλαμβάνουσιν· ὡς ἐκεῖνος γάρ, οὐ
πεπιστεύκασιν· πρὸς οὖν λέγομεν· ὅτι ἀκο-
Πήσει τις τὴν ἀλήθειαν, οὐ διὰ τὴν πίστιν ἀ-
πεκηρύχθη ὁ Διόσκορος· οὐ δὲ τοῦ τὸ γέγο-
νε τῆς καθαιρέσεως αὐτοῦ αἴτιον· οὐ δὲ
γὰρ ἀσεκληθεὶς ἐπὶ τὴν σύνοδον ἣν ἐκελεύσθη πρὸ
τοῦ τοῦ· ἀλλ' ὅτι κληθεὶς τὸ ἐκ τρίτου,
οὐκ ἠβουλήθη συνελθεῖν· ἀσθενὴς δὲ καὶ δι'
αὐτὴν τὴν πίστιν ἀπεκάλυψεν· τὴν πρὸ
τοῦ τοῦ ἀποκλεῖσαι μὴ Ἀνατολίου· ἔφησεν·
ὅτι οὐ διὰ πίστιν καθῃρέθη ὁ Διόσκορος· .

55

46

δευτέρον ἀπορούμενον· διατί ἄρα ἡ ἐν Χαλκηδόνι
σύνοδος, τὴν ὅρον τὸν ἐφοριζόμενον τὸ ἐκ δύο φύ-
σεων· καίτοιγε ὁ θεῖος Κύριλλος ἄνω καὶ κάτω
ἐκ δύο φύσεων λέγει. πρὸς τοῦτο λεγόμενον· ὅτι
ἡ Χαλκηδόνι [illegible] αὐτὸν· ἐπειδὴ τὸ ἐκ δύο φύσεων
ἔχει· τοῦτο γὰρ καὶ ἡμεῖς καὶ οἱ διακρινόμενοι
δέχονται· καὶ ὁ Εὐτυχής· ἀλλὰ ἄλλο τι [illegible]·
οὐ γὰρ εἶχε τὸ ἀνατρέπον τὸ δόγμα τοῦ Εὐτυχοῦς·
ἀλλ' ὃ μόνον κοινῶς ἡμῖν, ἐδόξαζε· τοσοῦτον
δὲ οὐκ ἀνατρέπει πρὸς τὸ ἐκ δύο φύσεων· ὅτι ἐν
τῷ δευτέρῳ ὅρῳ τῷ ταχὺ ἀνατρέποντι τὸν
Εὐτυχῆ, οὐδαμοῦ ἐμνήσθη αὐτοῦ τὸ ἐκ δύο φύσεων
λέγοντος· ὡς δῆλον μὲν ὅτι δεχομένη αὐτό· τετάρτη
αὕτη ἐστὶν ἀπορία· ἡ γὰρ δευτέρα, ἥτις διὰ τί δια-
ρεῖται· ὅτι αἱρετικοὺς ἀμφοτέρους, ἐδόξασεν, ἡ ἐν Χαλ-
κηδόνι σύνοδος· ἐδόξασε γὰρ Θεοδώρητον, καὶ
τὸν Ἴβαν· [illegible] Θεοδώρητος ὅς ἐστιν, ὁ ἀνα-
τρέψας(?) πρὸς τὰ δώδεκα κεφάλαια, τοῦ μα-
καρίου Κυρίλλου, ὡς τὰ Νεστορίου φρονῶν· ὁ
δὲ Ἴβας· καὶ αὐτὸς, νεστοριανός, ὡς δηλοῖ ἡ
γραφεῖσα παρ' αὐτοῦ ἐπιστολὴ, πρὸς τὸν
Μάριν τὸν Πέρσην· ἐν ᾗ ἄνω καὶ κάτω, ἐ-
παινεῖ τὸν Θεόδωρον· ἐφ' οὗ τὰ οἰκεῖα δόγματα,
ἐστηρίζετο ὁ μὲν Νεστόριος· λεγομένου οὖν πρὸς
ρια τὸ Θεοδωρήτου δόγμα, ὅτι οὐ πρότερον αὐτὸν
ἐδόξασεν ἡ σύνοδος, πρὶν ἀναθεματίσαι
Νεστόριον, καὶ τὸ φρόνημα αὐτοῦ· ἀλλὰ πάλιν
ἐπὶ Νεστορίου [illegible] ὅτι καὶ διατί μὴ ἀποκε-
τήσας(?) αὐτὸν· καὶ τὰ οἰκεῖα συγγράμματα [illegible]·

ἀλλ' ὅτι ἐχλεύ[illegible] [illegible]

ἃ ἐποίησε πρὸς τὰ δώδεκα κεφάλαια τοῦ
μακαρίου Κυρίλλου ἀναθεματίσαι· πρὸς τὸ
λεγόμενον· ὅτι οὐκ ἔδει αὐτὸν τὴν Θεοδώρου μᾶλλον
ἀνακαλεῖσθαι ἢ τοῦ ἄλλου Κυρίλλου· ἐκεῖνος γὰρ καὶ
μωμίαν ποιήσασθαι πρὸς τοὺς ἀναπολογήτους· καὶ
πρὸς αὐτὸν Θεοδώρητον· ἀνάγκη οὖν τινα ἢ αὐ-
τὸν τὰ οἰκεῖα αὐτοῦ ἀναθεματίσαι συγγράμματα·
τὰ πρὸς τὰ δώδεκα κεφάλαια γενόμενα·
Ὃ οὖν ὁ ἄλλος Κύριλλος οὐκ ἐποίησεν· τοῦ τοι-
ούτου δ' ὡς ὀφείλει ἀνακαλεῖσθαι μὴ ποιήσαντος;
καίτοι ὃ μὴ ἐποίησεν ὁ ἄλλος Κύριλλος, αὐτὸς
ἐποίησεν· ἀναγκάσας τὸν Θεοδώρητον, ἐ-
πὶ πάντων τῶν ἐπισκόπων ἀναθεματίσαι
τὸν Νεστόριον· πρὸς δὲ τὸ τοῦ Ἰωάννου λεγόμενον·
ὅτι οὐδὲ τοῦτον ἐδέξατο, ἀλλὰ πρότερον
τὸν Νεστόριον ἀνεθεμάτισε καὶ τὸ φρόνημα
αὐτοῦ· ἀλλὰ παραλείπεται ἐρεῖν· ὅτι καὶ διὰ
τί μὴ ἀπελείψησαν αὐτὸν, ἀναθεματίσαι Θεό-
δωρον· ἀλλ' ἐδέξατο τὴν ἐπιστολὴν αὐτοῦ
τὴν πρὸς τὸν Μάριν· ὅμως πολλῷ ὀφείλετ-
ται μᾶλλον τὸν Θεόδωρον· πρὸς τὸ λεγόμενον·
ὅτι καὶ τοῦ [illegible] τερον μᾶλλον ἀνακαλεῖσθαι
τοῦ ἄλλου Κυρίλλου ὀφείλομεν, ἀπὸ [illegible] τῆς συνόδου·
αὐτὸς οὖν ὁ ἐν ἁγίοις Κύριλλος· ζητήσαντός
τινος αὐτὸν εἰ δεῖ ἀναθεματίσαι τὸν Θεόδωρον, φαί-
νεται γράφων πρὸς Πρόκλον· ὅτι οὐ δεῖ αὐτὸν
ἀναθεματίζειν· οἱ γὰρ ἀνατολικοὶ πάντες ὡς
φασὶ, μᾶλλον ὡς διδάσκαλον τὸν Θεόδωρον ἔχοντες
[illegible] αὐτὸν ἀναθεματίσαι, μαχόμενοι

ποιούμενοι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, τὸν μὲν ἀπολιπόντων·
τῶν ἁγίων καὶ ἴβας, μηδαμῶς ἀρξάμενος αὐτὸν ἀναθε-
ματίσαι. ὅσον ὁ ἅγιος κύριλλος, ἐκώλυεν,
Τὸ αὐτὸ, τοσοῦτον ἄρχειν ποιῆσαι ἡ σύνοδος· ἀλλ' ἔτι καὶ
θεόδωρον ὁ ἐπιφανὴς δρῶσιν ἦσαν αἱρετικοὶ ἔτι ποτε, οὐδὲ
οὕτως ὠφείλομεν ἀποκαλεῖσθαι τὴν σύνοδον·
ἰδοὺ γὰρ καὶ ἡ ἐν ῥιμίνῳ καὶ αἱ σύνοδοι, δόξασαι ἐπὶ τὰ
αἱρετικά· καὶ παρ' ὅπου τοῦ ἀρειανοῦ ὤνται·
με τοῦτο τοῦ ἐπιμείναντας· καὶ ὅμως οὐ διὰ
τοῦ πολεμεῖν τὴν σύνοδον τῶν ὀρθοδόξων· καὶ διὰ
ἄλλα πολλά· καὶ ἰουβενάλιος δὲ ὁ ἱεροσο-
λύμων ἐπίσκοπος· καὶ ἄλλοι τινὲς τῶν γενομένων
ἐν τῇ ἐφέσῳ· ἐν τῇ δευτέρᾳ συνόδῳ καὶ κα-
ταδεχόμενοι, ἀρεσθήσαν ἐν καλχηδόνι· τού-
των δὲ οὕτως ἐχόντων· ἀλλ' ἡ ἀπορία ἡμῖν ἀνα-
πέφυκε, ἀπὸ τῶν χρόνων ἰουστινιανοῦ· ἐπει-
δὴ γὰρ ὁ ἰουστινιανός· θεωρῶν τοὺς διακειμέ-
νους, κατὰ θεοδώρου τοῦ θεοδωρήτου καὶ ἴβα·
καὶ ὥσπερ διὰ αὐτοὺς ἀποστρεφομένους τὴν
σύνοδον, ἀνεθεμάτισεν αὐτούς· ἀποστρέφειν
ἡμῖν, ὅτι δὲ ἔστιν αὐτοὺς ἀναθεματίζειν· εἰ γὰρ
καλοὶ ἦσαν, ἢ κακοί· καὶ εἰ μὲν καλοί, διὰ τί
αὐτοὺς ἀναθεματίζετε· εἰ δὲ κακοί, διὰ τί
αὐτοὺς ἐδέξατο ἡ σύνοδος· εἰ γὰρ καὶ μετὰ θάνατον
αὐτοὺς ἀναθεματίζετε ὡς κακούς, τί πρὸ
τὴν ἐν καλχηδόνι σύνοδον, τὴν δόξαν ἀναιρεῖν
αὐτοῖς· καὶ ὑμεῖς καταδέχεσθε λέγετε· πρὸ
τοῦ τεθνάναι· ὅτι κατὰ κοινὸν ἀπό τινα
τοῦ ... κοσμοῦ ἰουστινιανός· ἐπειδὴ γὰρ

ὅτι οὐ κατ' αὐτοὺς ἀνεθεματίσθησαν ἀλλὰ τὰ συγγράμματα αὐτῶν

παθεῖν, ὁ ἡγεμὼν [illegible] τιμωρῶν· ἡ αὐτοῦ γὰρ πατέ[illegible]
θεσσαλ[illegible] ἴσχειν δέ· ὅτι παρῶν [illegible] τὸν
θ ὀρθόδοξον, τὴν μὲν [illegible] τοῦ θείου λόγου [illegible]
μένην· [illegible] ὁ ἅγιος Κύριλλος· ὃν ὀρθοδό-
ξοις δὲ [illegible] μὲν· ἐπειδὴ ὁ ἀπόστολος Μάρκος
πολλάκις [illegible] ἐλθὼν καὶ ἐν [illegible]
ὁ ἅγιος Κύριλλος, παρ' αὐτῶν [illegible] ἀποστολικῶν, ἀ-
ποστολικ[illegible] αἱ· οὐκ [illegible] δὲ τοῦ δὲ γὰρ δόγμα
[illegible] οἱ αἱρετικοί, [illegible]
μὴ δέχεσθαι [illegible] καὶ [illegible] δέχεσθαι· τὰ
δὲ κακὰ [illegible] παραφέρουσι δὲ
καὶ ἐπὶ τὸ ὄρος [illegible] τοῦ μακαρίου Ἰου-
λίου κειμένην· [illegible] τὸν κο-
ρυφαῖον [illegible] ἀρχήν·
ω [illegible] καὶ
[illegible] τοιαύτη· ἀνάγκη [illegible] λέγοντας
[illegible] Κυρίου· [illegible] δὲ
[illegible] Κυρίου· καὶ [illegible]
[illegible]
καὶ ὕδρα δὲ πολλοὶ κεῖνται, [illegible]
[illegible]
[illegible] τοῦ μακα-
ρίου [illegible], ἀλλὰ τοῦ ἀποστόλου Μάρκου· πρῶ-
τον μὲν [illegible] οὐ δὲ
φθέγγεται τοῦ μακαρίου Ἰουλίου, οὐχ ἁπλῶς καὶ
[illegible] αὐτοῦ; τοῦ
ἀποστόλου Μάρκου [illegible]
[illegible] τοῦ σώματος, οὐδαμοῦ
[illegible] ἀρχομένα

τε κάμνον τὸν καιρὸν παρέσ· ἐν θεότητι ἀνημμηκόσθαι τοῦ
σώματος, τὸν ὅρον λέγων καὶ ἐνέχον· καὶ
ἁμαρτεῖν τινα τῶν μὴ τὰ ὅμοια γράφων καὶ
ὑγιᾶ, ἔχειν τοῦ τινὰ προσθήκην ταύτην· τῶν
πάλαι δὲ μὴ δὴ τοιοῦτον ἔχον τῶν· ἔπι δὲ
καὶ ἐκ τοῦ τὸ ἐλέγχειν, τοῦ ἀπολιναρίου
οὖσαι, καὶ οὐκ αὐτοῦ τοῦ μακαρίου ἰουλίου· γνή
σια γὰρ ὄντα ἐν τῇ πρὸς ἀπολινάριον
πραγματείᾳ ἀφαιρεῖται μετ' ἐγκλήματος πολλῶν
τῶν ἐν τῇ ἐπιστολῇ ταύτῃ· καὶ ἀνατρέπων
αὐτὰ ὡς κακῶς ἔχοντα· ἔστι δὲ καὶ ἀπὸ ἄλ
λου αὐτὴν διελέγξαι, μὴ οὖσαν τοῦ μακαρίου
ἰουλίου· φασὶ γὰρ κεῖσθαι αὐτὴν ἐν τοῖς πεφ
χθεῖσιν ἐν ἐφέσῳ· ἐπὶ τοῦ μακαρίου κυρίλλου·
καὶ ψεῦδος τὸ φανερῶς· οὐ δὴ γὰρ τοιοῦτον
κεῖται ἐκεῖ· ἀλλὰ ἄλλη ἐστὶν ἡ κειμένη ἐπι
στολὴ ὡς ἀπὸ τοῦ ἰουλίου ὑ..., οὐ δὲ ἰουλίου ἐστὶν·
ἀλλὰ τιμοθέου· ὡς ἐστὶν ἀπὸ πολλῶν ἀπὸ τῆς
γραφῆς καταμαθεῖν τῆς ἀλλ' ἐπι... δὴ καὶ τὰ
μηδὲν ἦ ... ἐν ... τῇ οὕτως ... ἰουλίου ταύτας
ἐπιστολὰς· οὐ φέρον τινὰ· ἀλλὰ καὶ ἄλλαι
Ἠ μὴν χρῆσιν παραφέρουσιν, ὡς ἀπὸ τοῦ ἁγί
γρηγορίου τοῦ θαυματουργοῦ ἐκ τῶν κατὰ μέρος
πίστεως· οὐδ' ὅ ... οὐ ... ἐφίστο· ὃ
δὲ γὰρ ... πρὸς καισάριον· καὶ τὸ ὁ φθέγξη·
λεγόμενον δὲ καὶ πρὸς τοῦτο· ὅτι παρὰ τοῖς
μὴ καὶ αὐτὴ ... εὑρέθη παρ' αὐτοῖς παλαιο
τέροις, ... τοῦ ἁγίου γρηγορίου· ἐπιγέγραπται
γρηγόριος ὁ μὲν ... γράφω ὁ μὲν ... τὸ ἀπολινάριον

ἁγίου· θαυματουργοῦ λέγει· μὴ δεῖν συγγράμματα
φέρεσθαι αὐτοῦ, ἀλλὰ μόνον τὴν ποίησιν· καὶ
κατὰ ὑπόστασιν ἀλήθειαν· Εἰ δὲ καὶ ἄλλας
παραφέρουσι χρήσεις· ὡς ἀπὸ τοῦ ἁγίου Ἀθανα-
σίου· ἐκ τοῦ περὶ σαρκώσεως λόγου· ἔστι δὲ
τοιαύτη· Καὶ εἶναι τὸν αὐτὸν υἱὸν θεοῦ κατὰ πνεῦμα
καὶ υἱὸν ἀνθρώπου κατὰ σάρκα· οὐ δύο φύσεις τὸν ἕνα
υἱόν· μίαν προσκυνητὴν καὶ μίαν ἀπροσκύνητον· ἀλλὰ
μίαν φύσιν τοῦ θεοῦ λόγου σεσαρκωμένην· πρὸς τοῦτο
λέγομεν· ὅτι πρῶτον μὲν, οὐ δεῖ καὶ μὴ ἦν δύναμαι τι οὕτως·
οὐδὲ γὰρ δοξάζομεν δύο φύσεις· τὴν μὲν, προσκυνητὴν
τὴν δὲ ἀπροσκύνητον· ἀλλὰ δοξάζομεν, μίαν φύσιν
τοῦ θεοῦ λόγου σεσαρκωμένην· ἔπειτα δὲ, οὐδὲ ἐπὶ
τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου· εὕρομεν τὸ λεξίδιον· ἐν τοῖς γὰρ ὅλοις ἐκείνου
οὐ κεῖται· καὶ μὴ ἀπορούντων δεῖξαι· τὴν μοχλευ-
ομένην οἱ παραφέρουσιν ... εὑρόντι μᾶλλον ὡς
διαφύλλων ἐν ᾧ κεῖται· αὕτη ἡ χρῆσις δὲ δείκνυται
δὲ πᾶσιν· ὅτι πάντα τὰ συγγράμματα τοῦ
ἁγίου Ἀθανασίου· πάνυ μεγάλα ἐστίν· ἀλλὰ ἔ-
χομεν ἐρωτᾶν· ὅτι παραφέρουσι τοῦ μακαρίου
Κυρίλλου· γράμμα ταύτην κατὰ ... ἐν
ὡς ἀπὸ τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου· λέγομεν πρὸς τοῦτο·
ὅτι τὸ ὄνομα ... κεῖται ἐν τοῖς τοῦ μακαρίου
Κυρίλλου, ... εὑρεθεῖσιν ἀλλ' ἀσφαλῶς
... ὁ γὰρ θεόσοφος· διάδοχος γενόμενος
τοῦ μακαρίου Κυρίλλου· καὶ εὕρομεν τὰ αὐτοῦ συγγρά-
μματα ... οὐκ ἂν ... εἶναι ...
λέγω· μήποτε δὲ καὶ ... ἔτι οὕτω
... ὁ μακάριος Κύριλλος κατὰ ...

καὶ ἐντεῦθεν δῆλον· ὁ Θεοδώρητος γὰρ ὑπὲρ Θεο-
δώρου λέγων· ἀνατρέπων πάσας τὰς χρήσεις,
ὅσας παρήγαγε κατ' αὐτοῦ ὁ ἅγιος Κύριλλος ἀπὸ
τῶν ἁγίων πατέρων, οὐδαμοῦ ταύτης τῆς χρήσεως
μέμνηται· ἀλλ' ἀγνοεῖ πρὸς τοῦτο· ὅτι εἰ καὶ ἐ-
γνωκὼς αὐτὴν παρείασεν ὁ Θεοδώρητος· μηδ' ὅλως
γὰρ πρὸς αὐτὴν ἀντιλέγεται· ὡς πάνυ σαφῶς ὀρθὰν·
ἑκὼν παρελήλυθεν αὐτήν· πρὸς τοῦτο λεγομένην·
ὅτι τοσοῦτον οὐ παρέδραμεν αὐτὴν κατὰ φωνὴν ἐκεῖ·
ὅτι τοῦ μακαρίου Κυρίλλου ἐν ἄλλοις πολλοῖς
εἰρηκότος· ἀλλὰ μίαν φύσιν τοῦ θεοῦ λόγου σεσαρκω-
μένην· ὡς οἱ πατέρες εἰρήκασιν· ἐπιλαμβανόμενος
αὐτοῦ ὁ Θεοδώρητος, φησίν· ὅτι ποῖοι τῶν πατέρων
εἴρηκε· τὸ μίαν φύσιν τοῦ θεοῦ λόγου σεσαρκωμένην·
εἰ δὲ ἦν διὰ τὴν χρῆσιν ταύτην κειμένην παρὰ
τῷ μακαρίῳ Κυρίλλῳ· ὡς ἀπὸ τοῦ ἁγίου Ἀθανα-
σίου προενεχθεῖσαν· οὐκ ἂν οὕτως ἀναιδῶς ἔ-
μελλεν εἰπεῖν· ποῖοι τῶν πατέρων μίαν φύσιν
εἰρήκασι τοῦ θεοῦ λόγου σεσαρκωμένην· ἀλλὰ λόγοι
πάλιν· ὅτι τοσοῦτον ἦν διὰ αὐτὴν εἰρημένην
τῷ ἁγίῳ Ἀθανασίῳ· ὅτι εἰπόντων, ὡς οἱ πατέρες εἰρή-
κασι· πρὸς τοῦτο λεγόμενον· ὅτι ἕκαστος ἀνά-
δειξον ἃ λέγω, δεῖξαι τοὺς πατέρας εἰρηκότας· καὶ
μὴ αὐτολεξεί, ἀλλὰ διανοίᾳ· παραφέρουσι δὲ
ἐξ ἄλλων χρήσεων ἀπὸ Ἐρεχθίου· ὅπερ οὐδέποτε
ἠκούσθη εἰς πατέρας· καὶ τοσοῦτον· ὅτι Τιμοθέου
γράψαντος κατὰ τῆς συνόδου· καὶ παραφέρον-
τος χρῆσιν ἀπὸ Ἐρεχθίου· Κῦρος ὁ οἰκεῖος πρὸς
ὥσπερ ἔγραψεν πρὸς αὐτόν· ὅτι ἠθέλομεν

διορθώσασθαι τοῦτο· ὁ γὰρ Ἐρέχθιος, οὐδέπο-
τε ἐκοινώνησε τῷ προειρημένῳ· ἐν τοῦ ταῖς ἢ θεσσαλία·

πρᾶξις ε̄ τῶν θεοῦ ἐν ἀ...

Ἐπειδὴ καὶ λόγον τινὰ ὧν δραττόμενοι ἐκ τοῦ ὅρου
τῆς συνόδου ἐπιλαμβάνονται αὐτῆς· φέρε καὶ
ταύτας ἐκθέμενοι· καὶ πῶς ἐπιλαμβάνονται αὐ-
τῶν, ἀπορητέον. ὕστερον τὰς πρὸς ταύτας ἀπα-
τητέας ἐπάξομεν. τῆς συνόδου τοίνυν ἀ-
ποφάσει· ἤρκει μὲν ἡμῖν ὡς ἐντελῆ τῆς εὐσεβείας
ἐπίγνωσιν· τὸ σοφὸν τοῦτο καὶ θεῖον τῆς θείας
χάριτος σύμβολον· περί τε γὰρ τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ
υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος, ἐκδιδάσκει τὸ τέλειον·
καὶ τοῦ κυρίου τὴν ἐνανθρώπησιν· τοῖς πιστῶς
δεχομένοις, παρίστησιν· ταύτας τῆς συνόδου
ἀποφάσεις ἐπιλαμβάνονται αὐτῆς λέγοντες,
ὅτι τετράδα ἐδόξασεν· καὶ τὸ Νεστορίου φρόνημα·
ἀποφήνασα γὰρ περὶ τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ
ἁγίου πνεύματος, ἐπήγαγε καὶ τοῦ κυρίου τὴν ἐνανθρώπησιν
τοῖς πιστῶς δεχομένοις· ἐπεὶ δὲ λίαν ὑπὸ τείχους
ἢ ἐπιλαβή· πρὸς ὃ τὸ μὲν γάρ, τὸ σοῦ τὸ μὴ οὐ φρόνημα
τὸ Νεστορίου· ὅτι ἀγνοεῖ τῆς πρὸς
ὕστερος Νεστόριος ἐπιλαμβανόμενος τῆς συνόδου,
φησίν· ὅτι αὐτὴ ἡ σύνοδος, Κυριλλιανή ἐστι καὶ τὰ ἐκεί-
νου φρονεῖ· ἃ δὲ μὲν Νεστοριανή, οὐκ ἂν τοῦτο ἀ-
χωρίστως μὴ ἀποφαίνῃ· ἐπάγει· ἀπὸ τῶν τοιού-
των λέξεων ἐπιλαμβάνονται τῆς συνόδου· ἀλλὰ
τί μὴν καὶ τῶν ἄλλων πατέρων ἐπιλαμβάνονται·
αὐτοὶ γάρ, πολλὰ τοιαῦτα εἰρήκασιν· φησὶ γὰρ
ὁ μακάριος Κύριλλος· ἐν τῷ πρὸς Ζαχαρίαν τὸν

προφήτην, ὑπομιμνήσκει· οὗ ἡ ἀρχή· προφη-
τεύσω μέν, ὁ ἅγιος Ζαχαρίας, οὕτως· ... δεῦρο ἀλλ' ἄρα
οἷον τὸν ποιοῦντα σώματα φοιτᾶν· καὶ ὡς ἐκ γῆς
ἀλλοτρίας τῆς ἀπεστραμμένης καὶ μεμακρυσμένου
διαθέσεως· μεταφοιτᾶν ἀστείου· τοῦ τιμίου
τὸ ἀληθῶς· ἵνα μονογενοῦς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ· ἐ
μὴν γὰρ ὁμολογοῦντες, κατοικεῖσθαι· τὸ τοῦ θεοῦ λόγου·
ς τοῖς ἐπὶ τῇ ἁγίᾳ καὶ ὁμοουσίῳ τριάδι; τὸν
ἐνανθρωπήσαντα μονογενῆ· καὶ αὐτὸν ἀριθμούμενον· ἐκ
τῶν προσκυνήσεως προσφέρομεν τὸν Χριστόν·
καὶ συνδέομεν τοῦ κυριακοῦ σώματος ὁμοτιμίαν· ἢ δουλείαν
ἀγνοοῦμεν· τὸ τοῦ θεοῦ λόγου, ἐπεὶ γὰρ· καὶ τοῖς ἐ-
πὶ τῇ ἁγίᾳ καὶ ὁμοουσίῳ τριάδι, τὸν ἐνανθρωπήσαντα μονο-
γενοῦς· καὶ αὐτὸν ἀριθμούμενον συναναφέρομεν τὸν Χριστόν·
ς ὅσον ὁ ζωοποιὸς λόγος· καὶ ὁ μακάριος Κύριλλος ἐ-
πὶ τὰ πρὸς αὐτὸν δοξάζει· καὶ ἄλλα δὲ πολλὰ τοι-
αῦτα· παρὰ τοῖς ἁγίοις πατράσιν εὑρίσκομεν·
ἀλλὰ τὴν πολυλογίαν, μὴ οὐδὲ παραθέσθαι·
ἐπιλιμπανόμενοι ταῦτα δὲ αὐτίκα πάλιν· ὡς ἅγιος ς
τὸ ἐνδιοφιῶς ἐστιν· ὅτι δὲ καὶ τοῦτο ἀρέσκει τοῖς πατράσιν ἐπ
τοῖς πατράσι, ῥᾴδιον δεῖξαι, ἀπὸ πολλῶν·

πρᾶξις ἐννάτη : ι

Ἀξιοῦμεν ἡμεῖς ταῦτα τὰ προρρηθέντα ἅπαντα· καὶ τῆς
τῆς δόξης τῶν Γαϊανιτῶν καὶ ἄλλων τινῶν
διεξελθεῖν· οἱ τοίνυν Γαϊανῖται ὁμολογοῦσι τὸν
θεὸν λόγον ἐνανθρωπῆσαι ἐκ τῆς παρθένου τε-
λείως καὶ ἀληθινῶς· ἀπὸ δὲ τῆς ἑνώσεως,
ἄφθαρτον ὁμολογοῦσιν εἶναι τὸ σῶμα· πάντων
μὲν γὰρ τὰ εἴδη τῶν παθῶν, λέγουσιν αὐτὸν

ὑπομεῖναι· καὶ ἑκουσίως γὰρ καὶ ἐθελητικῶς·
καὶ ἐκοπίασεν· οὕτω τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον ἡμῖν ταῦ-
τα ἔπαθεν· φασὶ γάρ· ἡμεῖς μὲν ἐξ ἀνάγκης φυ-
σικῆς· καὶ [illegible] καὶ [illegible]· ὁ δὲ Χριστὸς ἑκου-
σίως [illegible]· οὐ γὰρ ἐδούλευσε τοῖς
τῆς φύσεως νόμοις· ἐπεὶ καὶ ἀκοινώνητος μο-
χθηρίας ὑπῆρχε πάθη· ὁ [illegible] αὐτὸ κεί-
μενον [illegible] δόξαν· ἡμεῖς δὲ πρὸ
ταῦτα λέγομεν· ὅτι καὶ ἡμεῖς ἀκοινώνητοι μοχ-
θηρῶν πάθη· οὐ διὰ τοῦτο δὲ λέγομεν ὅτι τὸν
αὐτὸν τρόπον ἡμῖν ἐξ ἀνάγκης ἔπασχεν· ἀλλὰ
λέγομεν ὅτι ἀκουσίως ἐδούλευσε τοῖς τῆς φύ-
σεως νόμοις· καὶ ἑκὼν ἐδίδου τοῖς σωματι-
κοῖς παθεῖν τοῖς ἰδίοις· τὸν αὐτὸν τρόπον· ὃν καὶ
ἡμεῖς πάσχομεν· καὶ μαρτυροῦσι τούτοις οἱ
πατέρες· ὁ μὲν ἱερὸς Γρηγόριος [illegible]· τῇ φύσει
ἐδίδου ὅτε ἐβούλετο ἐνεργῆσαι τὰ ἴδια·
Ὁ δὲ μακάριος Κύριλλος ἀρχικῶς· ὅτι δι' ἀπαθὴς
[illegible] τὸν [illegible] καὶ τὴν ἐκπο-
[illegible] ἀπόφασιν τοῦ θανάτου τοῦ
σώματος· ὥσπερ [illegible] τὸν [illegible] τρόπον
ἔπασχεν· οὐ δεινὸν εἰ [illegible] αὐτὸ ἄφθαρ-
τον· ἀλλ' ἄφθαρτον [illegible] ὕβριν·
[illegible] ὅτι [illegible] ἄ-
φθαρτον λέγει τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ· [illegible]
[illegible] τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ ἄφθαρτον
ἐστὶ τὸ δὲ ἡμῶν ὕβριν ἢ φθαρτόν· ἀλλ' [illegible] τοῦ-
το [illegible] αὐτό· ὅτι οὖν τρόπον
[illegible] ἄφθαρτον λέγομεν τὸ σῶμα
τοῦ Χριστοῦ·

ὁμοούσιον λέγεσθαι αὐτὸ εἶναι, τὸν αὐτὸν τρόπον·
καὶ ἡμεῖς πρὸ τῆς ἀναστάσεως ἄφθαρτον λέγον-
τες, ὁμοούσιον αὐτὸ ἡμῖν, ὁμολογοῦμεν εἶναι· ἡ-
μεῖς δὲ λέγομεν· ὅτι ἐστὶ καὶ ἄφθαρτον αὐτὸ ὁμολο-
γοῦμεν μετὰ τὴν ἀνάστασιν, οὐ τῇ φύσει λέγομεν αὐτὸ
ἄφθαρτον· τῇ δὲ χάριτι. εἰ δὲ ἐστὶ φύσει· οὕτω καὶ
πρὸ τῆς ἀναστάσεως τῇ χάριτι ἄφθαρτον λεγο-
μένη, ὅτι οὐ συγχωρεῖ τοῦτο τὰ τῆς σαρκὸς τοῦ Χριστοῦ λεγόμενα·
πρὸ μὲν γὰρ τῆς ἀναστάσεως λέγετε, καὶ παθητὴν αὐ-
τὴν εἶναι· καὶ πῶς ἂν εἴη τὸ παντάπασι πε-
πονθὸς ἄφθαρτον· μετὰ δὲ τὴν ἀνάστασιν, οὐ-
δὲν τῶν τοιούτων ἔπαθεν· ὡς δῆλον ὅτι
πρὸ μὲν τῆς ἀναστάσεως φθαρτὸν εἶναι τὸ σῶ-
μα· μετὰ δὲ τὴν ἀνάστασιν ἄφθαρτον· εἰ γὰρ καὶ
λέγεται φαγεῖν μετὰ τὴν ἀνάστασιν, τοῦτο διὰ οἰ-
κονομίαν ἐποίησεν· οὐχ ὡς [illegible] τροφῶν· ἀλλ'
ἵνα δείξῃ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ ἀνα-
στὰς ἐκ τῶν νεκρῶν· ὃν πρὸ τοῦ καὶ τοῖς τύποις
τῶν ἥλων λέγεται ἐπιδεῖξαι αὐτοῖς· καὶ τοι ἡμεῖς
οὐδὲν τῶν πρὸ τῆς ἀναστάσεως παθῶν· ἀνιστά-
μεθα [illegible]· ἀπαρχὴ δὲ τῆς ἐκ νεκρῶν ἀνα-
στάσεως ὁ Χριστός· καὶ ὅμως αὐτὸς εὑρέθη [illegible]
[illegible] δῆλον ὅτι οἱ κοιμώμενοι τοῦ [illegible]
γενόμενοι [illegible]· οὐδὲ [illegible] ὅτι ἐ-
τάφη [illegible]· ἀλλ' ὅτι ἐφάνη· [illegible]
δὲ λέγομεν· ὅτι [illegible] χεῖρας [illegible]
τῶν [illegible] ἄφθαρτον τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ λέγοντας
[illegible] καὶ τὸν [illegible] ἄλλον [illegible]
ὅτι [illegible] φθορὰν [illegible]

δὲ τὰς τοιαύτας παραφθορὰς χρήσεις, δῆλον ἐπισκέπτε-
θαι, ὅτι ὁμώνυμόν ἐστι τὸ τῆς φθορᾶς ὄνομα·
λέγεται γὰρ φθορά, ἡ πᾶσα τελεία διάλυσις τοῦ
σώματος, εἰς τὰ στοιχεῖα ἐξ ὧν συνετέθη· καὶ λέ-
γεται φθορά, τὰ ἀνθρώπινα ταῦτα πάθη·
τουτέστι τὸ πεινῆν, καὶ διψῆν, καὶ ὅσα τοιαῦ-
ται· ὁ γὰρ οὖν ἐστι τῶν τότε παρόντων· ὅτι οὐ-
χ ὑπέμεινε φθορὰν τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ, τοῦτο λέ-
γω· ὅτι οὐ διαιρεθὲν ἐλύθη ὁ ... ἀληθῶς· δη-
λονότι ὅλως ἀντιλέγουσιν· ἐν πολλοῖς γὰρ πρὸ τῆς
ἀναστάσεως φθαρτὸν αὐτὸ λέγουσι· μετὰ δὲ τὴν ἀ-
νάστασιν ἄφθαρτον· καὶ τὸ σαρκικόν· πρὸς γὰρ
ἀμφοτέρων· οἱ δὲ ἀγνοηταὶ πάντα ὁμολογοῦσι τοῖς
Θεοδοσιανοῖς· ἐν τούτῳ διαφωνοῦσιν· ὅτι οἱ
μὲν Θεοδοσιανοί, οὐ λέγουσιν ἀγνοεῖν τὸ ἀνθρώπινον
τοῦ Χριστοῦ· οἱ δὲ ἀγνοεῖν· κατὰ πάντα γὰρ φησίν
ἐοικέναι ἡμῖν· ἐστὶ δὲ ἀγνοοῦντα καὶ ἐκεῖνον, διὰ τὸ λέγειν τι
καὶ αὐτὸς ἠγνόει· καὶ αὐτὸς δὲ ἐν τοῖς εὐαγγε-
λίοις φησίν· ὅτι οὐδεὶς οἶδε τὴν ἡμέραν, οὐδὲ
τὴν ὥραν· οὐδὲ ὁ υἱός, εἰ μὴ μόνος ὁ πατήρ· καὶ
πάλιν· ποῦ τεθείκατε αὐτόν· ἡμεῖς δὲ τὸν λά-
ζαρον· ταῦτα γὰρ πάντα τὰ προσρήματα
φησίν, ἀγνοίας ἐστίν· ἀλλ' ἀντιλέγουσι πρὸς αὐτούς·
ὅτι ταῦτα ἔφησεν ὁ Χριστός, κατ' οἰκονομίαν, ἵνα
ἀποτρέψῃ τοὺς μαθητὰς μαθεῖν ὅλως αὐτοῦ
τὴν ὥραν τῆς συντελείας· ἀμέλει φασὶ μετὰ
τὴν ἀνάστασιν ἐρωτώμενος πάλιν ὑπ'
αὐτῶν, οὐκ εἶπεν ὅτι ἀγνοεῖ, οὐδὲ ὁ υἱός· ἀλλ' ὅτι
... ὅτι οὐχ ὑμῶν

ἀκριβολογίαν περὶ τούτων· τοιγαροῦν οὐ
δὲ ἡ σύνοδος τοιοῦτον ἐπολυπραγμόνησε δόγμα·
πολλὴν ἴσως· ὅτι οἱ πολλοὶ τῶν πατέρων· σχεδὸν
δὲ πάντες· φαίνονται λέγοντες, αὐτὸν ἀγνοεῖν·
ἃ γὰρ κατὰ πάντα λέγεται υἱὸν ὁμοούσιος· ἀ-
γνοοῦμεν δὲ καὶ ἡμεῖς· δῆλον ὅτι καὶ αὐτὸς
ἠγνόει· καὶ ἡ γραφὴ δὲ λέγει περὶ αὐτοῦ· ὅτι
προέκοπτεν ἡλικίᾳ καὶ σοφίᾳ· δῆλον ὅτι ἐ-
κεῖνο μανθάνων, ὃ πρὶν ἠγνόει· ἄξιον δὲ
Καὶ περὶ Ὠριγένους καὶ τῶν αὐτοῦ δογμάτων
εἰπεῖν· ὁ τοίνυν Ὠριγένης· ἀρχαῖος ἂν ὅσον τῶν·
τῶν περὶ Κωνσταντῖνον γενομένων· μαθητὴς
κῶν· καὶ ποτὲ παῖδες ἀγαθῶν γραφικῶν·
γραμματικὸς τεχνῶν· τούτου ὁ πατήρ· ἐμαρτύ-
ρησεν· καὶ αὐτὸς ἤχθη ἐπὶ τὸ μαρτυρῆσαι· κι-
μαλακισθεὶς δὲ ἐπιθῦσαι, ἀπὸ τοιαύτης αἰτίας·
σὺν τῷ αὐτὸν μαρτυρεῖν· παρήγαγον αὐτῷ Αἰ-
θίοπα τινά· καὶ ἠνάγκαζον· ἢ μετὰ τοῦ Αἰθι-
οπος ἀσχημονῆσαι· ἢ τοῖς θεοῖς ἐπιθῦσαι· ὁ δὲ
μᾶλλον εἵλετο ἐπιθῦσαι τοῖς θεοῖς· καὶ λαθὼν,
ὑβρεῖται τῇ ἀσωτίᾳ· ὕστερον δὲ μεγάλως μεταμεληθείς·
ἐθρήνησεν ἐπὶ τούτῳ· περὶ δὲ τὰ δόγματα,
τοιοῦτος ἦν· κτίσμα μὲν λέγει τὸν υἱόν· ὥσπερ
μετὰ ταῦτα, οἱ Ἀρειανοί· ἀπολογοῦνται δὲ ὑπὲρ αὐ-
τοῦ λέγοντες· ὅτι οἱ ἀρχαῖοι τῶν πατέρων· οὐκ ἐ-
φρόντιζον ἀκριβολογίας· μὴ γὰρ ἀναφανεισῶν
τῶν αἱρέσεων· ἁπλούστερον ἐκέχρηντο ταῖς
λέξεσιν· ὅτε δὲ ἀνεφάνησαν, τότε ἤρξατο ἕκαστος
τῶν πατέρων, ἑαυτὸν ἀσφαλίζεσθαι· καὶ μεῖζον δὲ

λεγόμενον· ὅτι οὐχ ὡς ἀπολοῦ φόβον κεχρημάτι-
σται ἐξετάζειν, ὑπόστασιν ἐδόξαζεν· ἀλλ' ἀπὸ τῶν
ὄντι ἰσχυρῶς ἂν ἐπελαμβάνετο τούτου τοῦ δόγματος·
φαίνεται γὰρ ἐν ἐπιστολῇ αὐτοῦ περὶ τούτου ἀγω-
νιζόμενος σφόδρα αἰσχρῶς καὶ λέγων· ὅτι οὗτος ἢ μείζων
ἐστὶ τοῦ πρς· ἢ ἐλάττων· ἢ ἴσος· ἀλλ' οὖν δὲ ζῶ· ὅτι οὐ
δὲ μείζων ἐστὶν οὐδὲ ἴσος· δῆλον ὅτι ἐλάττων ἐστί·
καὶ δοξάζει ὑπόστασιν· ἀλλ' οὖν ἀποδίδωσιν ἀπο-
χωρίσασθαι πατρὸς αὐτοῦ· ὁ δὲ, φανερῶς δοξάζει·
καὶ ἀποχωρισμοῦ κακά· τὰ δὲ, περὶ τῆς προ-
ϋπάρξεως δείκνυσι καὶ ἀποκαταστάσεως· καὶ τοὺς
περὶ τῆς προϋπάρξεως, ἐδόξαζεν οὕτως·
ὅτι πρὸ τῶν αἰώνων, νόες ἦσαν πάντες κα-
θαροί· καὶ οἱ δαίμονες καὶ αἱ ψυχαὶ· καὶ οἱ ἄγγε-
λοι λειτουργοῦντες τῷ θεῷ· καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ
ποιοῦντες· ὁ δὲ διάβολος εἷς ὢν· ἐπειδὴ
τὸ αὐτεξούσιον ἔσχεν, ἠβουλήθη ἀντιστῆναι
τῷ θεῷ· Καὶ ἀπώσατο αὐτὸν ὁ θς· συναπέστη-
σαν δὲ αὐτῷ, πᾶσαι αἱ ἄλλαι δυνάμεις· καὶ οἱ
Μ μὲν πάνυ ἁμαρτήσαντες, δαίμονες ἐγένοντο· οἱ δὲ
ἐπ' ἐλάττονα, ἄγγελοι· οἱ δὲ ἔτι ἐλάττονα, ἀρχάγγελοι·
καὶ οὕτως ἐφεξῆς ἕκαστος· πρὸς τὴν οἰκείαν ἁμαρτί-
αν ἀπέλαβον· ὑπελείποντο δὲ αἱ ψυχαὶ αἵτινες,
οὐδὲ τοσοῦτον ἦσαν ἁμαρτήσασαι ἵνα γένωνται
δαίμονες, οὐδὲ πάλιν οὕτως κουφότερον ἵ-
να ἄγγελοι γένωνται· ἐποίησε μὲν οὖν τὸν παρόντα
κόσμον· καὶ τὴν ψυχὴν συνέδησε τῷ σώματι
πρὸς κόλασιν· οὐδὲ γάρ φησι προσωπολήπτης
ὁ θς· ἵνα πάντας ταύτης μεταφέρεσθαι ὄντα·

παρ᾽ αὐτοῦ γὰρ λογικοί εἰσι καὶ ἀθάνατοι· ποῖος μὲν
ποιῆσαι δαίμονας· ποῖος δὲ ψυχάς· ποῖος δὲ ἀγγέ-
λους· ἀλλὰ δῆλον· ἕκαστον πρὸς ὃ ἥμαρτε τιμω-
ρούμενον· τὸν μὲν ἐποίησε δαίμονα· τὸν δὲ
ψυχὴν· τὸν δὲ ἄγγελον· εἰ μὴ γὰρ ἦν τοῦτο· καὶ προ-
ϋπῆρχον αἱ ψυχαί, διατί τινὰς μὲν, τῶν γεννη-
θέντων, ἀρτίως μὲν τυφλοὺς μὴ δὴ ἁμαρτή-
σαντας· ἄλλους δὲ, μηδὲν ἔχοντας κακὸν τι-
μωμένους· ἀλλὰ δῆλον ὅτι προϋπῆρχον τινὸς
ἁμαρτίας, αἱ ψυχαί· ἀφ᾽ ὧν ἕκαστη πρὸς
τὴν ἀξίαν ἀπολαμβάνει· περὶ δὲ τῆς ἀπο-
καταστάσεως, οὕτως δογματίζει· ὅτι ἡ μὲν ἔσται νε-
κρῶν ἀνάστασις· καὶ γίνεται κόλασις, ἀλλ᾽ οὐκ ἀ-
πέραντος· κολαζομένου γὰρ τοῦ σώματος κα-
τὰ μικρὸν, καθαίρεται ἡ ψυχή· καὶ οὕτως ἀ-
ποκαθίσταται εἰς ἣν εἶχεν ἀρχαίαν τάξιν· καὶ
τοὺς δαίμονας δὲ ἀγγέλους λέγει ἀποκαθίστασθαι·
ἀνατρέπω μὲν δὲ ταῦτα παράλογα· καὶ πρῶ-
τον, τὸ περὶ τῆς προϋπάρξεως· ἐπεὶ δὴ γὰρ
ἐκ τοῦ λέγειν φησὶ· ὅτι οὐκ ἔστιν προσωπολήπτης
ὁ θεός· εἶναι τὰς ψυχὰς λογικὰς οὔσας καὶ ἀθα-
νάτους ὥσπερ καὶ οἱ ἄγγελοι· τὰς μὲν, συνδῆ-
σαι τῷ σώματι· τὰς δὲ ἐᾶσαι ὁμοίως, ἀλ-
λὰ τὸ συμπολιτεύεσθαι· ἴστον· ὅτι τὸ τοῦ
λογικοῦ καὶ ἀθανάτου, ὁ μὲν ὅμοιον ἐστιν· ἀλλο
γὰρ ὅτι τὸ λογικὸν καὶ ἀθάνατον τῶν ἀγγέλων
καὶ τῶν δαιμόνων τὴν ἀντιμηρισθέν· καὶ ἄλλο τὸ
ἡμέτερον· ἐπεὶ καὶ τὸν θεὸν λογικὸν λέγομεν·
καί τοι, οὐ λέγομεν αὐτὸν εἶναι τῆς ἡμῶν φύσεως·

ι

πρὸς δὲ τὸ λέγειν ὅτι καὶ πῶς· οἱ μὲν τίκτον-
ται τυφλοί· οἱ δὲ μὴ δὴ κακὸν ὁρῶντες· λεγόμενοι·
ὅτι ταῦτα κελεύσματι ἀφίησι κυ· καὶ δεῖ εἰδέναι πάντα
μὴ ἐξ ἡμῶν· ἐπειδὰν τὰ παρορώμενα αὐτοὺς· ἀλλὰ
ποιεῖν ὑπομιμνήσκοντας ὀρθοῦσθαι· οἱ μὲν μοχθοῦσι
ἐν ἀρρωστίαις κοπιῶσι· οἱ δὲ ἐν τρυφῇ ζῶσι· παρὰ
καλοῖς ὄντες ἁμαρτίαις· καὶ τοῖς ταῖς τύχαις τούτων·
οὐχ ὁμολογοῦσι παρὰ τῶν ἀγγέλων· οἱ δὲ πολλά
ποιμικοὶ εἰσὶ τῆς φόνου χωρούμενοι τῆς
σαρκὸς· καὶ τῶν ἀγγέλων ... παρὰ τῶν ἀγγέλων
τὰς τύχας· περὶ δὲ τοῦ λέγειν αὐτοὺς μὴ
ἀμαρτάνειν ἀποδράσαντα κόλασιν· λέγουσι γὰρ ὅτι
τὸ τοῦ αἰωνίου ὄνομα, ἐπὶ ὡρισμένου χρόνου
λαμβάνεται· καὶ ὅταν εἴπῃ ἡ γραφὴ· αἰωνία
ἔσται ἡ κόλασις, οὐ λέγει εἰ μὴ ἐπὶ ὡρισμένου χρόνου·
τέον· ὅτι τὸ ὄνομα τοῦ αἰωνίου ὄνομα· καὶ πα-
ρὰ τοῖς ἔξω· καὶ παρὰ τῇ γραφῇ πολλάκις,
ἐπὶ ὡρισμένου χρόνου λαμβάνεται· πλὴν ἐπὶ
τῆς κολάσεως οὐ δύναται ληφθῆναι· αὐτὸς
γὰρ ὁ χς ἀντιθεὶς· ὅτι ἀπελεύσονται οἱ μὲν, εἰς
ζωὴν αἰώνιον· οἱ δὲ, εἰς κόλασιν αἰώνιον·
εἰ οὖν τὸ τῆς ζωῆς ὡρισμένον ὡρισμένον λαμβα-
νομένη ἀποδράσαι ... τέρα ἐπὶ τοῦ
ἀποδράσαι τοῦ· ταῦτα πρὸς ἀσφάλειαν τῶν
ὀρθοδόξων· καὶ ἔλεγχον τῶν κακοδόξων αἱρετικῶν·
ὁ τῶν ἀγαθῶν χορηγὸς· ἐν ᾧ ἀνοίξει τοῦ στόματος
ἡμῶν, ὁ χορηγήσας χς ὁ θς· ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος
σὺν τῷ πατρὶ καὶ τῷ ἁγίῳ πνι· νῦν καὶ ἀεὶ καὶ
εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν.